

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 26/3-76- 12805

Chișinău

06 decembrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și 74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, **în mod prioritar**, proiectul de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 953 din 06.12.2023.

Responsabil de prezentarea proiectului de lege este Ministerul Afacerilor Interne.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului nr. 953/2023 pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (în limba română – 1 filă);
2. Proiectul de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (în limba română – 33 file);
3. Nota informativă (13 file);
4. Analiza impactului de reglementare (11 file);
5. Avizele recepționate în procesul avizării (54 file);
6. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (60 file);
7. Tabel de concordanță (395 file);
8. Raportul de expertiză juridică (6 file);
9. Raportul de expertiză anticorupție (7 file);
10. Extras din Procesul-verbal nr. 25 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 04.07.2023 (4 file).

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Ex. D. Scurtu
Tel. 0(22) 250-465
e-mail: diana.scurtu@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	451
"06"	12 2023
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 953

din 6 decembrie 2023

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire
la frontiera de stat a Republicii Moldova**

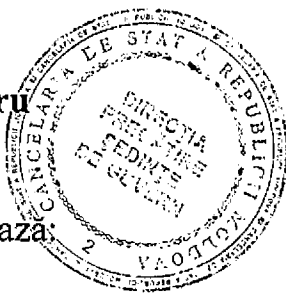
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Adrian Efros

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

1) transpune parțial Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (text codificat), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77/1 din 23 martie 2016, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2021/1134 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021;

2) transpune art. 14 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 295/39 din 21 noiembrie 2018;

3) transpune art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1) din Directiva 2004/82/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind obligația operatorilor de transport de a comunica datele privind pasagerii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 261/24 din 6 august 2004.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Obiectul și scopul**

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice, organizaționale, administrative și de altă natură, apărute în procesul de stabilire, întreținere și asigurare a regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră și a regimului punctelor de trecere.

(2) Scopul prezentei legi este asigurarea securității statului prin implementarea conceptului european de management integrat al frontierei, cu asigurarea drepturilor fundamentale la frontieră.

Articolul 2. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi următoarele noțiuni semnifică:

agrement în zona de frontieră – desfășurarea acțiunilor și activităților în zona de frontieră până la fâșia de protecție, cu scop de recreere, cu excepția vânătorii;

apă de frontieră – porțiuni de apă curgătoare sau stătătoare pe care trece linia frontierei de stat;

control al frontierei – activitate desfășurată la frontiera de stat, ca răspuns, în exclusivitate, la o intenție de a trece sau la un act de trecere a frontierei de stat și care constă în supravegherea frontierei și controlul la trecerea frontierei bazată pe analiză de risc și altor informații;

consemn la frontieră – date introduse în Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră cu privire la persoane, mijloace de transport și documente, ce constituie măsură instituită în baza actelor de dispoziție a organelor abilitate, ordonanțele organului de urmărire penală, actele instanței de judecată, actele executorului judecătoresc. Existența consemnului la frontieră se verifică de către Poliția de Frontieră la efectuarea controlului la trecerea frontierei, cu întreprinderea măsurilor ce se impun;

control în linia a doua – metodă suplimentară de control la trecerea frontierei care include controlul persoanelor, inclusiv corporal, al documentelor, bunurilor pe care le dețin, precum și al mijloacelor de transport, ce poate fi efectuat într-un loc special, separat de locul efectuării controlului în prima linie, în condițiile cadrului normativ;

control în prima linie – metodă de control la trecerea frontierei care include controlul documentelor persoanelor, controlul mijloacelor de transport și actelor acestora;

control la trecerea frontierei – control efectuat la punctele de trecere a frontierei de stat a persoanelor, inclusiv mijloacelor de transport și bunurilor pe care le dețin, pentru autorizarea intrării sau părăsirii teritoriului Republicii Moldova;

criminalitate transfrontalieră – activitate infracțională desfășurată de o persoană sau de mai multe persoane pe teritoriul a cel puțin două state;

culoar de frontieră – fâșie de teren situată de o parte și de alta a frontierei de stat, stabilită în baza tratatelor încheiate de Republica Moldova cu statele vecine în scopul de marcarea a frontierei de stat cu semne de frontieră;

demarcare a frontierei de stat – desemnare, în conformitate cu materialele de delimitare, a liniei frontierei de stat în teren cu semne de frontieră stabilite;

document de călătorie – orice tip de document ce acordă dreptul pentru autorizarea trecerii frontierei de stat, prevăzut de actele normative, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

fâșie de protecție a frontierei de stat – fâșie de teren, de la linia frontierei de stat în interior, marcată pentru întreținerea frontierei de stat, protejarea semnelor de frontieră și asigurarea controlului accesului la linia frontierei de stat;

frontiera de stat a Republicii Moldova (în continuare - frontieră de stat) - linia ce desparte pe uscat și pe apă teritoriul Republicii Moldova de teritoriile statelor vecine, iar în plan vertical delimitează spațiul aerian și subsolul Republicii Moldova de spațiul aerian și subsolul statelor vecine;

incident de frontieră – faptă ce atentează la regimul frontierei de stat;

management integrat al frontierei de stat – coordonarea și cooperarea națională și internațională între toate autoritățile și instituțiile publice implicate în asigurarea securității frontaliere și facilitarea comerțului pentru a stabili un management efektiv, eficient și coordonat al frontierei;

persoane vulnerabile - minorii, minorii neînsoțiți, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă, femeile însărcinate, părinții singuri cu copii minori, victimele traficului de persoane, persoanele care suferă de afecțiuni grave, persoanele cu deficiențe mintale și persoanele care au fost supuse torturilor, violurilor sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, precum și alte persoane care din cauza unei deficiențe sau insuficiențe a capacităților personale, nu sunt în măsură să își protejeze interesele personale;

punct de trecere – orice loc organizat și autorizat pentru trecerea frontierei de stat instituit de Guvern;

regim al frontierei de stat – totalitatea regulilor de întreținere și trecere a frontierei de stat de către persoane, mijloace de transport, de trecere peste frontiera de stat a mărfurilor și a altor bunuri;

regim al punctelor de trecere – reguli de intrare, ședere și ieșire de către persoane și/sau de mijloace de transport, precum și pentru activități neinterzise de prezenta lege;

regim al zonei de frontieră – reguli de intrare, ședere și ieșire a persoanelor și a mijloacelor de transport în fâșia de protecție a frontierei de stat, de evidență, întreținere și utilizare a mijloacelor plutitoare, de vânătoare, pescuit, pășunat, agrement și efectuare a operațiunilor aeriene cu aeronave de stat fără pilot, de desfășurare a activităților economice și de altă natură în zona de frontieră și în spațiul acvatic de frontieră, precum și de soluționare a incidentelor la frontieră;

securitate frontalieră – parte integrantă a securității naționale care se asigură prin intermediul managementului integrat al frontierei de stat, supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, precum și combaterea criminalității transfrontaliere;

semn de frontieră – construcție genistică constituită din unul sau mai multe elemente, pentru marcarea frontierei de stat în teren;

sistem de control al frontierei - totalitatea activităților de supraveghere a frontierei, de control la trecerea frontierei, schimb de informații, cooperare, analiză și constatare a amenințărilor și riscurilor, de combatere a criminalității transfrontaliere;

situație de maximă urgență – situație (caz) la frontiera de stat, care necesită a fi rezolvată imediat, fără amânare;

zonă de frontieră – teritoriu cu lăţimea de 10 km de la frontiera de stat către interior, de-a lungul frontierei de stat.

Capitolul II

TRASAREA ŞI MARCAREA FRONTIEREI DE STAT

Articolul 3. Trasarea şi marcarea frontierei de stat

(1) Frontiera de stat se stabileşte în tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine în baza totalurilor activităţii comisiei mixte de demarcare a frontierei de stat şi se marchează în teren cu semne de frontieră clar vizibile. Tratatul privind trasarea şi marcarea frontierei de stat în teren se ratifică de către Parlament.

(2) Frontiera de stat se trasează:

- 1) pe uscat – pe liniile distinctive de relief;
- 2) pe sectoarele acvatice – pe linie dreaptă, frântă sau curbă, de la un semn de frontieră la altul, precum urmează:
 - a) pe sectoarele navigabile – pe mijlocul râului ori pe mijlocul braţului său, pe mijlocul şenalului navigabil principal sau pe talvegul râului;
 - b) pe sectoarele nenavigabile – de regulă, pe axa care uneşte punctele de ieşire a frontierei de stat la malurile bazinului de apă, pe mijlocul pânzei de apă a bazinului sau a braţului principal.

(3) Frontiera de stat care trece pe apele de frontieră nu se modifică nici la schimbarea conturului malurilor lor sau a nivelului apei, nici la modificarea albiei acestora într-o parte ori alta, dacă Republica Moldova şi statele vecine nu vor conveni altfel.

(4) Pe podurile, construcţiile hidrotehnice care trec peste apele de frontieră, frontiera de stat se trasează prin mijlocul acestor construcţii sau pe axa lor tehnologică, indiferent de trecerea frontierei de stat pe apă.

Articolul 4. Semnele de frontieră şi fâşia de protecţie a frontierei

(1) Forma, dimensiunile, coloritul semnelor de frontieră şi modul de instalare a acestora se stabilesc de către Guvern în baza documentelor de demarcare.

(2) Pentru stabilirea semnelor de frontieră se instituie culoarul de frontieră. Terenurile culoarului de frontieră fac parte din domeniul public al statului. Culoarul de frontieră şi lăţimea acestuia se convin prin tratate încheiate de către Republica Moldova cu statele vecine.

(3) Fâşia de protecţie a frontierei de stat se stabileşte de la frontiera de stat în interior şi are o lăţime de 15 metri. În apele de frontieră sau în locurile din imediata apropiere a acestora, în zonele forestiere, precum şi acolo unde terenurile sunt mlăştinoase sau supuse erodărilor şi alunecărilor de teren, fâşia de protecţie a frontierei de stat poate fi stabilită de o lăţime mai mare. Fâşia de protecţie a frontierei de stat este proprietate a statului şi se acordă în folosinţă Poliţiei de

Frontieră, pe un termen nelimitat, în conformitate cu cadrul normativ. Fâșia de protecție a frontierei de stat se determină și se marchează de către Poliția de Frontieră. Pe fâșia de protecție a frontierei de stat, Poliția de Frontieră are dreptul să instaleze mijloace tehnice de supraveghere a frontierei.

(4) În fâșia de protecție a frontierei de stat se interzice instalarea și exploatarea mijloacelor tehnice și a construcțiilor neprevăzute pentru asigurarea sistemului de control al frontierei, cu excepția construcțiilor hidrotehnice, precum și a celor prevăzute de tratatele internaționale.

Capitolul III **SISTEMUL DE CONTROL AL FRONTIEREI**

Articolul 5. Noțiunea sistemului de control al frontierei

(1) Sistemul de control al frontierei asigură, securitatea frontalieră pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menținerea ordinii de drept la frontiera de stat, menținerea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră și regimului punctelor de trecere pentru a efectua controlul documentelor persoanelor, controlul mijloacelor de transport, controlul vamal al mărfurilor și bunurilor, precum și pentru a asigura inviolabilitatea frontierei de stat și a infrastructurii acesteia.

(2) Controlul frontierei de stat pe uscat și pe apele de frontieră este efectuat, în limitele stabilite de prevederile prezentei legi și altor acte normative, de către Poliția de Frontieră, Serviciul Vamal, alte instituții competente cu asigurarea realizării conceptului de management integrat al frontierei de stat.

(3) Supravegherea și controlul spațiului aerian a frontierei de stat este asigurat de către structurile centrale și forțele din subordinea Ministerului Apărării, în conformitate cu Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională, Legea nr.143/2012 privind controlul spațiului aerian.

(4) Regulile suplimentare privind controlul frontierei se stabilesc prin Regulament aprobat de Guvern în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative. Regulile specifice privind controlul frontierei se stabilesc de către Poliția de Frontieră, iar regulile specifice privind controlul vamal sunt stabilite de către Serviciul Vamal.

(5) La executarea atribuțiilor de control al frontierei, în caz de necesitate, polițiștii de frontieră au dreptul să aplice forța fizică, mijloacele speciale și arma de foc din dotare în conformitate cu cadrul normativ.

(6) În scop de asigurare a securității statului și a ordinii publice, polițistul de frontieră transmite organelor de drept și altor autorități publice datele cu caracter personal referitoare la pasageri și altă informație pentru prelucrarea acesteia, respectându-se cadrul normativ.

(7) Poliția de Frontieră colectează date cu privire la persoanele și mijloacele de transport, care intenționează să traverseze frontiera de stat, sau care sunt supuse

controlului la trecerea frontierei, care se stochează direct în sistemele de evidență și sunt păstrate în conformitate cu cadrul normativ.

(8) În temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, activitățile din cadrul sistemului de control al frontierei, menționate la alin.(1), pot fi efectuate, sub controlul autorităților Republicii Moldova, de către reprezentanții agențiilor specializate străine și internaționale în limitele prevăzute de aceste tratate, cu respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.

(9) Poliția de Frontieră perfectează permise/autorizații/avize, care nu sunt acte permissive în sensul art. 4 alin. (6) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, inclusiv în format electronic și pe suport de hârtie. Modul de perfectare a permiselor/autorizațiilor/avizelor este stabilit de Guvern.

(10) În baza Acordurilor internaționale, planurilor de cooperare, planurilor de desfășurare a operațiunilor comune care derivă din acestea, Poliția de Frontieră desfășoară activități pentru asigurarea securității frontaliere.

Articolul 6. Supravegherea frontierei de stat

(1) Supravegherea frontierei de stat reprezintă activitatea realizată de către Poliția de Frontieră care presupune monitorizarea, inclusiv prin mijloace tehnice, a segmentelor de frontieră terestru, acvatic și a spațiului aerian dintre punctele de trecere a frontierei de stat, și după caz, în punctele de trecere în afara programului de lucru, în scop de prevenire, depistare, cercetare și constatare a acțiunilor ilegale, de combatere a migrației ilegale și criminalității transfrontaliere.

Supravegherea frontierei de stat reprezintă un complex de activități de serviciu specifice, planificate și coordonate între ele în timp și spațiu, conform unui scop, cu utilizarea forțelor și mijloacelor.

(2) În scop de realizare a supravegherii frontierei sunt folosite unitățile fixe și mobile, care își îndeplinesc atribuțiile prin patrulare sau prin prezența în locuri cu risc sporit. Efectivul și metodele de activitate sunt adaptate riscurilor și amenințărilor existente sau susceptibile.

(3) Supravegherea frontierei este efectuată de o manieră care să prevină și să descurajeze activitatea ilegală la frontiera de stat, inclusiv eludarea sau sustragerea de la controlul la trecerea frontierei.

(4) În baza tratatelor internaționale poate fi autorizată patrularea comună a frontierei de stat de către subdiviziunile naționale de control al frontierei și de cele ale statelor vecine.

(5) Imaginile foto și secvențele video acumulate prin intermediul aeronavelor de stat fără pilot, mijloacele tehnice fixe și mobile, dispozitivele de înregistrare foto/video și alte mijloace din dotarea Poliției de Frontieră pot fi utilizate în vederea realizării scopului prevăzut la alin. (3), precum și pentru constatarea faptelor infracționale și contravenționale.

(6) Alte reguli specifice privind utilizarea aeronavelor de stat fără pilot sunt stabilite prin Hotărâre de Guvern.

Articolul 7. Controlul la trecerea frontierei

(1) Controlul la trecerea frontierei este parte componentă a sistemului de control al frontierei și reprezintă un complex de măsuri efectuate de către Poliția de Frontieră – pentru a autoriza trecerea frontierei de stat de persoane și mijloace de transport, de către Serviciul Vamal – pentru autorizarea trecerii peste frontiera de stat a mărfurilor, bunurilor și mijloacelor de transport.

(2) Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal pot delega reciproc unele competențe instituționale în punctele de trecere a frontierei de stat, în modul stabilit prin act normativ interinstituțional, aprobat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal.

(3) În scop de combatere a migrației ilegale, criminalității organizate, contrabandei, terorismului internațional și a altor infracțiuni, polițiștii de frontieră au dreptul să efectueze controlul mărfurilor și al altor bunuri de sine stătător. Excepție fac punctele de trecere a frontierei de stat, unde controlul se efectuează de comun cu Serviciul Vamal, conform competențelor stabilite de actele normative.

(4) În timpul desfășurării controlului la trecerea frontierei se pot utiliza mijloace tehnice și dispozitive necesare. În punctele de trecere, în zona de frontieră și în alte sectoare de-a lungul frontierei de stat se pot instala aparate de înregistrare audio, video, fotografice și alte mijloace de înregistrare. Informația obținută cu ajutorul dispozitivelor tehnice și electronice poate fi folosită numai în scop de serviciu.

Articolul 8. Măsuri aplicabile la frontiera de stat în caz de agresiune armată împotriva Republicii Moldova

În caz de agresiune armată împotriva Republicii Moldova, la declararea stării de asediu sau de război, măsurile pentru respingerea agresiunii armate se efectuează, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, precum și alte acte normative.

Articolul 9. Prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal dispun de dreptul de colectare, înregistrare, organizare, stocare, păstrare, restabilire, adaptare ori modificare, extragere, consultare, utilizare, dezvăluire prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturare ori combinare, blocare, ștergere sau distrugere a datelor cu caracter personal.

(2) Datele colectate potrivit alin.(1) se păstrează în conformitate cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Autoritățile administrației publice care prelucrează date cu caracter personal în procesul controlului la trecerea frontierei iau, în conformitate cu cadrul normativ, măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu

caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspândirii, precum și a altor acțiuni ilicite.

(4) Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal asigură subiecților de date cu caracter personal, realizarea drepturilor pe care le dețin în calitate de subiecți ai datelor cu caracter personal.

Capitolul IV DREPTURI FUNDAMENTALE LA FRONTIERĂ

Articolul 10. Dispoziții generale

(1) Autoritățile publice prevăzute de prezenta lege, în îndeplinirea sarcinilor care le revin, conform cadrului normativ, garantează protecția drepturilor fundamentale la frontieră, în conformitate cu dreptul relevant al Uniunii Europene, în special cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și cu dreptul internațional relevant, inclusiv cu Convenția din 1951 privind statutul refugiaților, Protocolul din 1967 la aceasta, Convenția cu privire la drepturile copilului.

(2) Mecanismul de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la frontiera de stat sunt stabilite de Guvern.

Articolul 11. Interzicerea discriminării

(1) În cadrul controlului la trecerea frontierei persoanelor li se asigură respectarea demnității umane, iar orice discriminare pe bază de gen, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinie politică sau orice alt criteriu este interzisă.

(2) Excluderea sau includerea unor forme și metode de control la trecerea frontierei de stat în privința persoanelor, nu constituie discriminare.

Articolul 12. Drepturile minorilor și altor persoane vulnerabile

(1) În procesele de control a frontierei, autoritățile publice prevăzute de prezenta lege, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, asigură respectarea nevoilor speciale ale copiilor, ale minorilor neînsoțiți, ale persoanelor cu dizabilități, ale victimelor traficului de persoane, ale persoanelor care solicită protecție internațională și ale altor persoane aflate într-o situație vulnerabilă.

(2) Minorilor care necesită acordarea protecției internaționale la frontiera de stat, autoritățile competente, în colaborare cu Poliția de Frontieră asigură respectarea principiului interesului superior al copilului.

(3) Mecanismul de asigurare a drepturilor copiilor la frontieră este stabilit de Guvern.

Articolul 13. Respectarea drepturilor străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare în Republica Moldova

(1) În caz de urgență cauzat de aflax masiv de persoane strămutate, care poate genera sau generează amenințări la adresa ordinii publice sau a securității

naționale, pot fi dispuse la decizia Poliției de Frontieră - măsuri suplimentare de control al frontierei de stat, iar la decizia Serviciului Vamal - măsuri suplimentare de control vamal.

(2) Străinilor cărora nu li se autorizează intrarea pe teritoriul Republicii Moldova li se garantează drepturile fundamentale prevăzute de prezentul capitol.

Articolul 14. Respectarea proporționalității și necesității la utilizarea forței.

În cadrul controlului frontierei de stat și al activităților de combatere a migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere, precum și în aplicarea măsurilor de constrângere sub formă de reținere, cu sau fără aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale sau a armelor de foc, Poliția de Frontieră asigură respectarea principiului proporționalității și necesității.

Articolul 15. Dreptul la informare

(1) La prelucrarea amprentelor străinilor, solicitanți a unei forme de protecție internațională, precum și reținuți la frontieră conform cadrului normativ, Poliția de Frontieră asigură, la solicitarea acestora, informarea cu privire la drepturile de a cunoaște despre scopul prelucrării datelor biometrice, precum și dreptul de acces, la rectificare și ștergere și la o bună administrare a acestora.

(2) Drepturile aferente prelucrării datelor cu caracter personal sunt prevăzute de cadrul normativ privind datele cu caracter personal.

(3) În cazul reținerii persoanelor la frontiera de stat, acestora li se asigură informarea privind drepturile prevăzute de cadrul normativ.

(4) Procedura de informare stipulată la alin. (1) se realizează într-o limbă de circulație internațională. În cazul subiecților prevăzuți la alin. (1) cu dizabilități de vedere, auz și vorbire, procedura de informare se realizează într-o limbă de circulație internațională, inclusiv în orice format accesibil, conform necesităților individuale.

(5) Procedura de respectare a drepturilor menționate la alin. (1) este stabilită de Guvern.

Articolul 16. Responsabilitățile autorităților publice pentru asigurarea drepturilor fundamentale la frontiera de stat

(1) Autoritățile publice responsabile pentru dispunerea reținerii la frontiera de stat sunt obligate să asigure luarea în custodie în scopul respectării drepturilor persoanelor în termenii prevăzuți de cadrul normativ.

(2) Autoritățile publice responsabile pentru asigurarea protecției copiilor în situații de risc și altor persoane vulnerabile vor asigura, la sesizarea Poliției de Frontieră, asistența necesară și alți specialiști necesari, iar la necesitate preluarea acestora în custodie pentru asigurarea drepturilor minorilor și altor persoane vulnerabile, în conformitate cu cadrul normativ.

Capitolul V REGIMUL FRONTIEREI DE STAT

Secțiunea 1 Regimul frontierei de stat

Articolul 17. Dispoziții generale

(1) Regimul frontierei de stat este format dintr-un ansamblu de reguli și măsuri prevăzute de prezenta lege și alte acte normative, precum și de cadrul normativ internațional, referitoare la:

- a) întreținerea frontierei de stat;
- b) trecerea frontierei de stat de către persoane, mijloace de transport, mărfuri și alte bunuri;
- c) decolarea și aterizarea aeronavelor; intrarea, aflarea și ieșirea navelor și a altor mijloace plutitoare în apele de frontieră;
- d) desfășurarea activităților economice și de altă natură la frontiera de stat;
- e) soluționarea incidentelor de frontieră.

(2) În porturile deschise traficului internațional, suprafața acestora cu platforme, imobile și instalații aferente reprezintă zona supusă regimului punctului de trecere.

(3) În aeroporturile deschise traficului internațional, suprafața acestora cu platforme, imobile și instalații aferente reprezintă zona supusă regimului punctului de trecere.

(4) Regulile de construcție, exploatare și reparație a căilor de comunicație, inclusiv a celor electronice, a construcțiilor hidrotehnice, care traversează frontiera de stat pe uscat sau pe apele de frontieră se stabilesc de Guvern, respectându-se tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine.

(5) Regimul frontierei de stat poate restricționa activitățile care împiedică supravegherea frontierei sau tulbură ordinea și securitatea la frontiera de stat, cum ar fi utilizarea armelor de foc și a substanțelor explozibile, lucrările în imediata apropiere a frontierei de stat, vânătoarea și pescuitul, pășunatul, iluminarea și focul deschis. Drepturile, obligațiile și restricțiile regimului frontierei de stat neprevăzute de prezenta lege sau de tratatele internaționale se stabilesc de Guvern.

(6) Nu constituie încălcări ale regimului frontierei de stat trecerea forțată a frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport pe uscat, intrarea neintenționată în apele de frontieră a navelor și a altor mijloace plutitoare, zborul forțat în spațiul aerian al Republicii Moldova al aeronavelor și al altor aparate de zbor, efectuate în următoarele cazuri: accident sau incident în transporturi, calamitate naturală, navigație în condiții de gheață, necesitate de transportare a persoanelor salvate, acordarea de ajutor medical de urgență unor membri ai echipajului sau pasagerilor, precum și în alte cazuri excepționale.

(7) În cazul apariției pericolului de răspândire a unor boli infecțioase deosebit de periculoase pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriul altui stat, a altui eveniment care poate pune în pericol viața sau sănătatea populației, prin decizia conducătorilor Poliției de Frontieră, ai Serviciului Vamal, precum și ai altor organe de control stabilite de lege, după caz – a administrației porturilor și aeroporturilor internaționale, traficul peste frontiera de stat poate fi limitat temporar sau suspendat. Autoritățile menționate pot institui regim de carantină pentru persoane, animale, material semincer și săditor, precum și pentru alte produse. Autoritățile menționate informează urgent toate punctele de trecere, organele interesate și statele vecine despre situația excepțională creată și despre măsurile luate.

Articolul 18. Întreținerea frontierei de stat

(1) Regulile de întreținere a frontierei de stat se convin în tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine. În acestea sunt specificate măsurile necesare pentru întreținerea corespunzătoare a semnelor de frontieră, de verificare a lor, de întreținere a culoarului de frontieră, de verificare, în comun cu statul vecin, a traseului frontierei de stat. Documentele cu rezultatele verificărilor în comun ale traseului frontierei de stat, care nu prevăd modificarea acestuia, se aprobă de Guvern.

(2) Poliția de Frontieră asigură curățarea de vegetație a culoarului de frontieră și a fâșiei de protecție a frontierei de stat, la necesitate prin cooperare cu autoritățile administrației publice locale.

(3) Poliția de Frontieră asigură întreținerea și reparația semnelor de frontieră, înlocuirea acestora, conform prevederilor tratatelor încheiate de către Republica Moldova cu statele vecine.

Secțiunea a 2-a

Trecerea frontierei de stat de către persoane, mijloace de transport, trecerea peste frontiera de stat a mărfurilor și a altor bunuri

Articolul 19. Dispoziții generale

(1) Persoanele și mijloacele de transport care intră sau ies în/din Republica Moldova pot trece frontiera de stat, iar mărfurile și alte bunuri care urmează să fie introduse sau scoase din Republica Moldova pot fi transportate peste frontiera de stat doar prin punctele de trecere în timpul programului de lucru.

(2) Procedura stabilită la alin. (1) nu se aplică aeronavelor care traversează spațiul aerian al Republicii Moldova fără escală.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1), de către Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal pot fi permise excepții de la obligația de a trece frontiera de stat doar prin punctele de trecere în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în cazurile prevăzute de prezenta lege sau de alte

acte normative:

- a) în cazul navigației de agrement;
 - b) în cazul marinarilor care coboară pe țărm în zona portului în care sunt ancorate navele lor sau în localitățile adiacente;
 - c) pentru persoane sau grupuri de persoane, în cazul în care există o necesitate de natură deosebită și care sunt în posesia documentelor de trecere a frontierei de stat și nu există nici un conflict de interese legate de securitatea statului și de ordinea publică;
 - d) pentru persoane și grupuri de persoane, în situații excepționale.
- (4) În baza tratatelor încheiate de Republica Moldova cu statele vecine, frontiera de stat poate fi trecută prin punctele de trecere de mic trafic la frontieră, precum și prin punctele de trecere a frontierei în care se efectuează controlul în comun pe teritoriul unuia dintre state.

Articolul 20. Particularitățile de trecere a frontierei de stat

- (1) Navele și alte mijloace plutitoare ale Republicii Moldova și ale altor state navighează și trec frontiera de stat pe apele de frontieră în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.
- (2) Toate aeronavele care execută zboruri internaționale spre și de pe teritoriul Republicii Moldova trebuie să decoleze și să aterizeze pe un aeroport internațional.
- (3) Încărcarea și descărcarea mărfurilor și a altor bunuri și îmbarcarea și debarcarea persoanelor în/din trenuri, nave sau aeronave pe sectorul aflat între punctul de trecere și frontiera de stat sunt interzise. Această interdicție nu se aplică pentru salvarea vieților umane și în situațiile excepționale.
- (4) Căpitanul navei, comandantul aeronavei, cetățenii, în caz de trecere forțată a frontierei de stat, sunt obligați să comunice imediat despre aceasta la cea mai apropiată subdiviziune a Poliției de Frontieră și să acționeze conform indicațiilor.

Articolul 21. Condițiile de trecere a frontierei de stat

- (1) Autorizarea trecerii frontierei de stat constă în recunoașterea legalității privind trecerea frontierei de stat de către persoane, mijloace de transport, trecerea peste frontiera de stat a mărfurilor și a altor bunuri.
- (2) Temei pentru autorizarea trecerii frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport, servesc documentele de călătorie și documentele mijloacelor de transport valabile, stabilite de cadrul normativ, iar trecerea peste frontiera de stat a mărfurilor, bunurilor și mijloacelor de transport se autorizează de către Serviciul Vamal .
- (3) Pot fi permise excepții de la prevederile alin. (1) în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. În tratatele încheiate cu statele vecine poate fi stabilită o modalitate simplificată de trecere a frontierei de stat de către cetățenii Republicii Moldova și de către cetățenii statelor vecine.

(4) Autorizarea trecerii frontierei de stat de către persoane, mijloace de transport, trecerii peste frontiera de stat a mărfurilor și a altor bunuri prevede efectuarea controlului la trecerea frontierei, a controlului vamal și a altor tipuri de controale instituite de lege, în strictă conformitate cu competențele prevăzute de cadrul normativ.

(5) În scopul realizării angajamentelor internaționale privind participarea la activități militare comune, la solicitarea Ministerului Apărării, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal vor autoriza trecerea frontierei de stat a militarilor în baza buletinelor de identitate, legitimațiilor de serviciu și ordinului de deplasare individual sau colectiv.

(6) În caz de apariție a situațiilor excepționale, formațiunile de salvare și de recuperare ale altor state trec frontiera de stat, pentru a localiza și lichida aceste situații, în condițiile stabilite de Guvern și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(7) La trecerea frontierei, controlul trenurilor, garniturilor de tren și al aeronavelor se efectuează în locuri special amenajate, iar al navelor se efectuează în porturi.

Articolul 22. Circulația armelor și munițiilor

(1) Introducerea pe și scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a armelor și munițiilor de către persoane fizice sau juridice sunt admise în condițiile stabilite de cadrul normativ.

(2) Însoțitorii delegațiilor străine, la nivelul șefilor de stat sau de Guvern, ai altor persoane străine cu funcții de demnitate publică care beneficiază de protecție, precum și reprezentanții agențiilor specializate străine și internaționale, menționați la art. 5 alin. (8), pot introduce, purta și folosi pe teritoriul Republicii Moldova arme de apărare și pază în conformitate cu legislația privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă.

(3) Autorizarea trecerii frontierei de stat de către unitățile și subunitățile militare ale Republicii Moldova sau ale altui stat, precum și a armelor, munițiilor, tehnicii de luptă și a încărcăturilor militare, se efectuează în temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și Legii nr. 448/2003 cu privire la statutul forței militare străine în Republica Moldova.

Articolul 23. Neautorizarea traversării frontierei de stat străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare în Republica Moldova

(1) Poliția de Frontieră refuză intrarea străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare, în următoarele cazuri:

- a) nu dețin nici un document de călătorie valabil;
- b) dețin un document de călătorie fals (falsificat/modificat);
- c) nu dețin o viză valabilă, atunci când aceasta este necesară, un permis de ședere sau o viză de lungă ședere valabilă;

d) se află în posesia unor vize sau a unor permise de ședere false (falsificate/modificate);

e) nu dețin o documentație corespunzătoare care să justifice scopul și condițiile șederii;

f) au beneficiat deja de dreptul de ședere de 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile, ceea ce implică luarea în considerare a ultimei perioade de 180 de zile precedente fiecărei zile de ședere, dacă tratatele internaționale nu stabilesc altfel;

g) nu dispun de mijloace suficiente de subzistență corespunzătoare perioadei și condițiilor de ședere sau de mijloace pentru întoarcerea în țara de origine sau pentru tranzit;

h) sunt persoane care fac obiectul unei alerte emise în bazele de date naționale în scopul refuzării intrării;

i) sunt considerați a fi o amenințare la adresa ordinii publice, securității naționale, sănătății publice sau relațiilor internaționale a Republicii Moldova;

j) nu prezintă garanții că li se va permite intrarea pe teritoriul statului de destinație sau că vor părăsi teritoriul Republicii Moldova, în cazul străinilor aflați în tranzit;

k) au prezentat informații false la perfectarea documentelor de intrare în Republica Moldova;

l) au încălcat regimul frontierei de stat și regimul punctului de trecere a frontierei de stat;

m) au încălcat anterior, în mod nejustificat, scopul declarat la obținerea vizei sau la intrarea pe teritoriul Republicii Moldova;

n) în privința cărora a fost instituit un consemn nominal de nepermitere a intrării în Republica Moldova;

o) au interdicție de intrare în Republica Moldova;

p) și-au epuizat durata de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova acordată prin lege.

(2) În cazurile stabilite la alin. (1) polițistul de frontieră emite decizia privind neautorizarea intrării care se pune în aplicare imediat.

Articolul 24. Autorizarea intrării străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare în Republica Moldova

Prin derogare de la art. 23, Poliția de Frontieră autorizează intrarea străinilor în temeiul unor obligații internaționale sau în cazurile existenței unui interes național stabilit de Parlament sau Guvern.

Articolul 25. Condiții specifice de control al străinilor

(1) În condițiile art. 23, polițiștii de frontieră au dreptul să solicite justificarea scopului intrării străinilor în Republica Moldova, care sunt obligați să prezinte, informații și documente care confirmă scopul intrării:

a) pentru călătorii de afaceri:

1) o invitație din partea unei întreprinderi, organizații sau a unei instituții;

2) documente ce confirmă un interes economic (de exemplu: procură, contract de muncă, bilete sau invitații de participare la expoziții);

b) pentru călătorii în scop de studiu sau alte tipuri de instruire:

1) un document ce atestă înscrierea la o instituție de învățământ sau la alte forme de instruire;

2) carnet de student sau certificat privind frecventarea cursului;

c) pentru călătorii turistice sau motive personale:

1) document justificativ privind cazarea la hotel, invitația din partea gazdei în care se va consemna adresa cazării invitatului;

2) confirmarea privind rezervarea locului pentru o călătorie organizată sau orice alt document corespunzător indicând planurile călătoriei ce va fi întreprinsă;

3) biletul de întoarcere sau de circuit;

d) pentru călătoriile întreprinse în scopuri politice, științifice, culturale, sportive, cu ocazia unor evenimente religioase sau în alte scopuri: invitații, bilete de intrare, programe în care să fie înscris, acolo unde este posibil, numele organizației-gazdă și durata vizitei sau orice alt document corespunzător care să indice scopul vizitei;

e) pentru membrii echipajului atunci când aceștia sosesc cu o cursă aeriană internațională sau alt tip de transport pentru exercitarea atribuțiilor funcționale și solicită permisiunea pentru intrarea temporară pentru perioada stabilită – legitimația de membru al echipajului.

(2) Pe perioada valabilității deciziei privind neautorizarea intrării pe teritoriul Republicii Moldova nu pot fi reluate procedurile de control la frontieră în scopul autorizării intrării în țară a străinului.

Articolul 26. Efectuarea controlului la trecerea frontierei de stat

(1) Controlul la trecerea frontierei se efectuează de către polițiștii de frontieră și funcționarii vamali, conform competențelor stabilite.

(2) Controlul la trecerea frontierei de stat este efectuat cu respectarea drepturilor fundamentale.

(3) Controlul la trecerea frontierei este efectuat înainte de trecerea frontierei de stat sau imediat după traversarea acesteia. Pentru direcția de ieșire din țară, controlul la trecere se efectuează până la traversarea frontierei de stat, iar pentru direcția de intrare în țară, controlul la trecerea frontierei se efectuează până la traversarea frontierei de stat sau imediat după traversarea acesteia. Controlul la trecerea frontierei poate fi efectuat în alt mod, în conformitate cu prevederile tratatelor încheiate de Republica Moldova cu țările vecine.

(4) În temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, Guvernul poate stabili proceduri simplificate pentru trecerea frontierei de stat anumitor categorii de persoane.

(5) La identificarea persoanei și a transportului se utilizează sistemele informaționale naționale și internaționale.

Articolul 27. Controlul în prima linie

(1) La efectuarea controlului la trecerea frontierei, toate persoanele și mijloacele de transport trebuie să fie supuse unui control în prima linie pentru stabilirea identității acestora în baza prezentării actelor de călătorie. Controalele în prima linie presupun verificarea, rapidă și imediată, prin folosirea mijloacelor tehnice corespunzătoare și prin consultarea, în bazele de date relevante, a informațiilor cu privire la documentele furate, deținute fără drept, pierdute sau anulate, a valabilității actelor de călătorie care îl autorizează pe posesorul legitim să traverseze frontiera de stat și a prezenței semnelor de falsificare sau contrafacere.

(2) Controlul în prima linie stabilit la alin. (1) constituie regula în cazul cetățenilor Republicii Moldova și al mijloacelor de transport pe care le conduc. Pe parcursul efectuării controalelor în prima linie, polițiștii de frontieră pot consulta bazele de date naționale pentru a se asigura că acele persoane nu reprezintă o amenințare reală, prezentă și suficient de serioasă la adresa securității naționale, ordinii și sănătății publice.

(3) În caz de necesitate, pentru cetățenii Republicii Moldova, controlul în prima linie va include și controlul amănunțit, care constă în:

a) cercetarea completă a actelor de călătorie în scopul depistării unor semne de falsificare sau contrafacere, precum și a altor documente aflate în posesia persoanelor;

b) examinarea ștampilelor de intrare și ieșire, precum și a altor mențiuni ale autorităților străine aplicate în actele de călătorie ale persoanei;

c) solicitarea informației privind punctul de plecare și de destinație, precum și verificarea actelor însoțitoare care conferă dreptul de intrare sau de ședere într-un stat străin.

(4) Pentru străini, controlul amănunțit la intrare include verificarea îndeplinirii condițiilor de intrare și, la necesitate, a documentelor care autorizează șederea și exercitarea activităților profesionale. Controlul amănunțit include examinarea detaliată care să acopere următoarele aspecte:

a) verificarea întrunirii condițiilor de intrare și ședere pe teritoriul Republicii Moldova de către străin;

b) cercetarea completă a actelor de călătorie cu scop de depistare a unor semne de falsificare sau contrafacere;

c) examinarea ștampilelor de intrare și ieșire aplicate pe actele de călătorie ale persoanei pentru a verifica dacă nu s-a depășit termenul legal de ședere în Republica Moldova, în acest scop fiind consultat Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, aprobat de Guvern;

d) verificarea punctului de plecare și de destinație, a scopului intrării și verificarea altor documente însoțitoare;

e) verificarea faptului dacă persoana, mijlocul de transport și obiectele pe care le transportă nu prezintă pericol pentru securitatea statului sau pentru ordinea publică. Această verificare presupune consultarea directă a informațiilor și

consemnelor la frontieră referitoare la persoane și, în caz de necesitate, la obiecte, introduse în Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră și în alte baze de date naționale și internaționale, precum și acțiunile care trebuie întreprinse, dacă este indicat, în urma unui consemn la frontieră.

(5) Pentru străini, controlul amănunțit la ieșire cuprinde următoarele aspecte:

a) verificarea faptului dacă persoana este în posesia unui document de călătorie valabil pentru trecerea frontierei de stat;

b) verificarea actelor de călătorie, inclusiv a vizei sau permisului legal de ședere, pentru depistarea unor semne de falsificare sau contrafacere;

c) verificarea faptului dacă persoana nu este considerată a fi o amenințare la adresa securității statului și a ordinii publice;

d) examinarea ștampilelor de intrare și ieșire aplicate pe actele de călătorie ale persoanei la verificarea dacă nu a depășit termenul legal de ședere în Republica Moldova, în acest scop fiind consultat Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră;

e) consultarea consemnelor la frontieră, instituite în sistemele informaționale automatizate naționale și internaționale.

Articolul 28. Controlul în linia a doua

(1) Persoanele supuse controlului în linia a doua sunt informate cu privire la scopul și procedura de efectuare a unui asemenea control. Aceste informații sunt disponibile în limba română și cele de circulație internațională și cuprind, mențiunea că persoana poate solicita să i se comunice numele și numărul de identificare a polițistului de frontieră care efectuează acest control, denumirea punctului de trecere și data la care a fost traversată frontiera de stat.

(2) La decizia polițistului de frontieră sau la cererea persoanei, controlul în linia a doua se efectuează într-o încăpere separată.

Articolul 29. Controlul persoanelor fără documente și tranzitul persoanelor

(1) Persoanele care sosesc la punctul de trecere fără documente de identitate, se declară cetățean al Republicii Moldova și solicită intrarea în țară li se autorizează trecerea frontierei de stat după identificarea acestora și stabilirea deținerii cetățeniei Republicii Moldova.

(2) Persoanelor aflate în tranzit nu li se efectuează controlul actelor de călătorie dacă nu părăsesc zona de tranzit a aeroportului internațional, portului, cu excepția cazului în care evaluarea riscurilor de migrație ilegală sau securitatea internă justifică acest lucru.

Articolul 30. Ștampilarea documentelor de trecere a frontierei de stat

(1) Documentele valabile de trecere a frontierei de stat ale străinilor se ștampilează sistematic la intrarea și la ieșirea în/din Republica Moldova. Ștampilele de intrare și de ieșire se aplică pe:

a) documentele de trecere a frontierei de stat care conțin o viză valabilă și care le permit străinilor să traverseze frontiera de stat;

b) documentele de trecere a frontierei de stat care permit străinilor, nesupuși cerinței de a fi în posesia unei vize, să traverseze frontiera de stat.

(2) Ștampilele nu se aplică pe:

a) documentele de trecere a frontierei de stat ale șefilor de stat și ale persoanelor cu funcții de demnitate publică a căror sosire a fost anunțată oficial, anterior, prin intermediul canalelor diplomatice;

b) licențele piloților sau pe legitimațiile de membru al echipajului al aeronavelor;

c) documentele de călătorie ale marinarilor și pe documentele de călătorie ale pasagerilor incluși în lista de pasageri ai navelor care urmează un anumit itinerar, potrivit unui program stabilit în prealabil, care cuprinde activități turistice în diverse porturi și care, în principiu, nu îmbarcă și nu debarcă pasageri în decursul călătoriei;

d) pașapoartele cetățenilor Republicii Moldova;

e) documentele de trecere a frontierei de stat pentru alte categorii de persoane stabilite de Guvern;

f) documentele de călătorie ordinare eliberate de structurile entităților teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova.

(3) În scop de protecție a securității și vieții private, la cererea străinului, se poate renunța la aplicarea ștampilei dacă aceasta i-ar crea dificultăți. În acest caz, intrarea sau ieșirea se înregistrează pe un formular separat, unde se indică datele de identitate a persoanei și numărul pașaportului. Formularul se înmânează străinului. Faptul de neaplicare a ștampilei se consemnează în Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră.

(4) Cetățenii Republicii Moldova și străinii pentru care ștampilarea actelor de călătorie nu este obligatorie pot cere polițiștilor de frontieră ștampilarea acestora.

(5) Procedura de aplicare a ștampilei, modelul, condițiile și procedura de eliberare a formularului sunt stabilite de Poliția de Frontieră.

Articolul 31. Neautorizarea intrării și ieșirii în/din Republica Moldova

(1) Persoanelor și mijloacelor de transport care nu întrunesc condițiile de intrare sau ieșire în/din Republica Moldova nu li se autorizează trecerea frontierei de stat.

(2) Neautorizarea intrării sau ieșirii se dispune în conformitate cu cadrul normativ de către polițistul de frontieră, cu emiterea unei decizii motivate care se înmânează persoanei în privința căreia a fost emisă. Decizia motivată este întocmită de polițistul de frontieră care a luat respectiva decizie pe un formular tipizat, aprobat de Poliția de Frontieră. Poliția de Frontieră ține evidența persoanelor în privința cărora a fost emisă o decizie de refuz al intrării sau ieșirii în/din Republica Moldova.

(3) Decizia de refuz al intrării sau ieșirii în/din Republica Moldova poate fi contestată direct în instanța de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

(4) Contestarea deciziei de refuz al intrării sau ieșirii în/din Republica Moldova nu suspendă executarea acesteia.

(5) Persoana căreia nu i-a fost autorizată trecerea frontierei de stat este obligată să părăsească imediat punctul de trecere.

Articolul 32. Preluarea și prelucrarea datelor dactiloscopice

(1) Poliția de Frontieră asigură preluarea, fără întârziere, a amprentelor digitale ale tuturor degetelor fiecărui solicitant de protecție internațională cu vârsta de cel puțin 14 ani.

(2) Poliția de Frontieră asigură preluarea, în mod prompt a amprentelor digitale ale tuturor degetelor fiecărui străin cu vârsta de cel puțin 14 ani care a fost reținut pentru trecerea ilegală a frontierei de stat, venind dintr-o țară terță și dacă nu este subiectul returnării.

(3) Modul de preluare și prelucrare a datelor dactiloscopice se stabilește de Guvern.

(4) În cazul solicitanților de protecție internațională minori, însoțiți de un părinte sau un reprezentant legal, preluarea datelor dactiloscopice se face în prezența însoțitorului. Minorilor neînsoțiți, solicitanți ai unei forme de protecție internațională, li se aplică măsuri de protecție a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți, stabilite de cadrul normativ.

Secțiunea a 3-a

Situații la frontieră care necesită intervenții urgente

Articolul 33. Soluționarea incidentelor de frontieră

(1) Pentru asigurarea respectării regimului frontierei de stat și pentru soluționarea incidentelor de frontieră, din cadrul Poliției de Frontieră se desemnează reprezentanți de frontieră. Regulamentul cu privire la activitatea reprezentanților de frontieră se aprobă de Guvern.

(2) Modul de soluționare a incidentelor de frontieră este stabilit de tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine, de prezenta lege și de alte acte normative.

(3) Problemele și incidentele neaplanate de către reprezentanții de frontieră se soluționează pe cale diplomatică.

(4) Reprezentanții de frontieră pot fi incluși în componența comisiilor interstatale a căror activitate este legată nemijlocit de frontiera de stat.

Articolul 34. Autorizarea traversării frontierei de stat în situații de maximă urgență

În situații de maximă urgență, provocate de anumite cazuri excepționale prin Ordin al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor se dispun condițiile de traversare a frontierei de stat, precum și alte măsuri de ordin logistic și de personal.

Articolul 35. Trecerea frontierei în afara punctelor de trecere

(1) În perioada stării de urgență, declarate la nivel național în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, autorizarea trecerii persoanelor poate fi admisă în afara punctelor de trecere, prin înființarea unor locuri special amenajate.

(2) Decizia privind înființarea locurilor special amenajate prevăzute în alin. (1) este adoptată prin Ordin al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor.

Secțiunea a 4-a
Desfășurarea activităților economice
și de altă natură la frontiera de stat

Articolul 36. Desfășurarea activităților economice și de altă natură la frontiera de stat

(1) Desfășurarea activităților economice și de altă natură la frontiera de stat, neinterzise de cadrul normativ național și internațional, inclusiv folosirea apelor de frontieră, nu trebuie:

a) să dăuneze mediului, apelor, sănătății populației, securității Republicii Moldova și a altor state sau să genereze riscul producerii acestora;

b) să împiedice întreținerea și supravegherea frontierei.

(2) Activitățile economice și de altă natură neinterzise la frontiera de stat sunt stabilite de Guvern și se efectuează cu acordul Poliției de Frontieră, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu cadrul normativ național și cu regulile de trecere a frontierei de stat. Pentru obținerea acordului, în funcție de caracterul activităților, Poliția de Frontieră va solicita prezentarea avizelor autorităților publice competente, iar în cazurile în care activitățile implică traversarea frontierei de stat, și a informațiilor despre locul, data și timpul de trecere a frontierei și desfășurarea activităților, precum și numărul și datele de identificare ale participanților, mijloacele de transport, mecanismele și instrumentele de producție, precum și alte informații necesare asigurării securității frontaliere.

(3) Întreținerea în stare corespunzătoare a apelor de frontieră și luarea măsurilor necesare pentru prevenirea distrugerii intenționate a malurilor acestora se realizează conform cadrului normativ național și a prevederilor tratatelor încheiate de către Republica Moldova cu statele vecine.

(4) Pe apele de frontieră navigabile, navele au dreptul să navigheze, să acosteze, să îmbarce și să debarce persoane, să încarce, să descarce și să depoziteze mărfuri, să desfășoare activități economice în modul stabilit de lege și să supună

mărfurile operațiunilor de vămuire, indiferent de traseul frontierei de stat. Navigarea navelor are loc fără restricții pe șenalul navigabil. Acostarea, îmbarcarea și debarcarea persoanelor, încărcarea, descărcarea și depozitarea mărfurilor, desfășurarea activităților economice și efectuarea operațiunilor de vămuire au loc în porturi și la cheiurile temporare.

Navigarea navelor militare pe apele de frontieră se efectuează în baza principiilor unanim admise în practica internațională și conform legislației în vigoare.

Navigarea navelor de agrement pe apele de frontieră este permisă doar până la frontiera de stat și doar pe timp de zi. Pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă, navele de agrement trebuie să fie acostate la malul care aparține Republicii Moldova.

(5) Cheiurile temporare amenajate în zonele și fâșiile riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă sunt îngrădite pe perimetrul acestora și sunt asigurate cu mijloace de supraveghere video a perimetrului terestru și a celui acvatic ale cheiului temporar, în conformitate cu prescripțiile Poliției de Frontieră. Cheltuielile privind îngrădirea și instalarea mijloacelor de supraveghere video a perimetrelor cheiurilor temporare sunt acoperite de gestionarii cheiurilor respective.

(6) Toate mijloacele de navigație care navighează în apele de frontieră trebuie să dispună: navele – de pavilioane, de denumire sau de numere de înregistrare ale acestora; ambarcațiunile – de pavilioane sau de simboluri ale drapelelor de stat la pupă sau la proră și de numere de înregistrare ale acestora. Denumirile și numerele trebuie să fie clar vizibile de pe ambele maluri. Pe timp de noapte, navele trebuie să-și semnalizeze prezența cu lumini de navigație

(7) Regulile de exploatare și întreținere a podurilor, căilor ferate și a drumurilor, a liniilor de comunicații electronice, apelor care intersectează frontiera de stat ori au axă comună cu aceasta sunt stabilite prin tratate încheiate de Republica Moldova cu statele vecine.

(8) Cheiurile temporare pot fi amenajate în zonele și fâșiile riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă în conformitate cu condițiile de amplasare, înființare, desființare și dotare tehnică a cheiurilor temporare și a construcțiilor aferente, care sunt stabilite de către Guvern.

Articolul 37. Reguli specifice cu privire la pescuit, vânătoare, silvicultură, exploatarea subsolului și la protecția mediului

(1) Pescuitul în apele de frontieră este permis până la frontiera de stat, în conformitate cu cadrul normativ.

(2) Vânătoarea la frontiera de stat, pe culoarul de frontieră și în fâșia de protecție a frontierei de stat este interzisă. Tragerea cu arma și urmărirea animalelor peste frontiera de stat sunt interzise.

(3) Recoltarea produselor lemnoase în apropierea zonei de frontieră cât și în fâșia de protecție a acesteia se permite în conformitate cu cadrul normativ.

Responsabilitatea asupra înlăturării vegetației forestiere afectate de fenomene naturale revine gestionarilor de terenuri, iar înlăturarea celei căzute peste frontiera de stat îi revine Poliției de Frontieră.

(4) Lucrările de prospectare și exploatare a subsolului sunt interzise în fâșia de protecție, cu excepția lucrărilor de menținere a șenalului navigabil, conform cadrului normativ național și internațional.

Capitolul VI REGIMUL ZONEI DE FRONTIERĂ

Articolul 38. Dispoziții generale

(1) Regimul zonei de frontieră se instituie în zona de frontieră în scopul asigurării securității frontaliere și menținerii ordinii de drept.

(2) Regimul zonei de frontieră include regulile de:

- a) intrare, ședere și ieșire a persoanelor și mijloacelor de transport;
- b) evidență, întreținere și utilizare a mijloacelor plutitoare;
- c) vânătoare, pescuit, silvicultură, pășunat, agrement și efectuare a operațiunilor aeriene cu aeronave de stat fără pilot;
- d) desfășurare a activităților economice și de altă natură în zona de frontieră și în apele de frontieră.

(3) Regulile specifice ale regimului zonei de frontieră se aprobă de Guvern în condițiile prezentei legi.

(4) Zona de frontieră se marchează prin indicatoare de informare.

(5) În zona de frontieră, polițiștii de frontieră se pot deplasa liber pedestru sau cu mijloace de transport din dotare, precum și au dreptul să instaleze mijloace tehnice de supraveghere a frontierei.

Articolul 39. Intrarea, șederea, ieșirea persoanelor și mijloacelor de transport în zona de frontieră

(1) Cetățenii Republicii Moldova și străinii pot intra și pot să se afle în zona de frontieră până în limita fâșiei de protecție, conform cerințelor prevăzute la art.40.

(2) În zona de frontieră, polițiștii de frontieră au dreptul să controleze mijloacele de transport și actele de înmatriculare a acestora, persoanele și actele lor de identitate, bunurile transportate și documentele însoțitoare.

(3) În temeiul unei decizii motivate, Poliția de Frontieră poate limita accesul în zona de frontieră pe un termen de până la 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii, informând despre aceasta autoritățile administrației publice și persoanele interesate.

Articolul 40. Autorizarea accesului în fâșia de protecție, șederea în zona de frontieră

(1) Persoanele care se află în zona de frontieră până la fâșia de protecție a frontierei de stat vor deține un act de identitate sau oricare document în baza căruia poate fi stabilită identitatea acestora, care va fi prezentat la solicitarea polițistului de frontieră.

(2) Accesul în fâșia de protecție a frontierei de stat este permis persoanelor în baza permisului eliberat de Poliția de Frontieră, precum și a informării prealabile (telefonice, verbale sau electronice) a subdiviziunii Poliției de Frontieră.

(3) Angajații organelor de drept, autorităților publice, pentru accederea în fâșia de protecție a frontierei de stat vor dispune de legitimație de serviciu și documentul semnat de conducătorul împuternicit al autorității în care activează, prin care se confirmă îndeplinirea activităților de serviciu, cu informarea prealabilă a Poliției de Frontieră.

(4) Pentru persoanele care călătoresc pe drumurile publice nu este necesară obținerea permisului și informarea prealabilă a Poliției de Frontieră.

(5) Permisul se eliberează de către Poliția de Frontieră, la cererea persoanelor prevăzute la alin. (2), pe o perioadă de până la un an.

(6) Poliția de Frontieră are dreptul să refuze eliberarea permisului:

- a) dacă au fost introduse măsuri de intensificare a supravegherii frontierei;
- b) în caz de situații excepționale apărute în zona de frontieră.

(7) Condițiile și procedura de eliberare și anulare a permiselor de acces în fâșia de protecție a frontierei de stat se stabilesc de șeful Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Articolul 41. Evidența, întreținerea și utilizarea mijloacelor plutitoare

(1) Mijloacele plutitoare înmatriculate potrivit cadrului normativ, aflate în apele de frontieră, staționează în locurile stabilite de căpităniile de port sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale, cu avizul Poliției de Frontieră, luându-se măsuri de către posesorii acestora pentru a preveni utilizarea ilegală a lor.

(2) Poliția de Frontieră eliberează posesorilor de mijloace plutitoare permise de model stabilit. Ieșirea și revenirea mijloacelor plutitoare din/în punctele de amplasare se efectuează cu informarea (telefonice, verbale sau electronice) a subdiviziunii Poliției de Frontieră. Modelul permiselor și regulile de aflare a mijloacelor plutitoare în zona de frontieră se aprobă de Poliția de Frontieră.

(3) În cazul navigației de agrement, itinerarul și regulile de deplasare în apele de frontieră se convin cu Poliția de Frontieră.

Articolul 42. Vânătoarea, pescuitul, sivicultura, pășunatul, agrementul și efectuarea operațiunilor aeriene cu aeronave fără pilot la bord în zona de frontieră

(1) Vânătoarea de-a lungul frontierei de stat, pe o adâncime de 1000 metri de la linia frontierei de stat către interior, este interzisă.

(2) Vânătoarea în zona de frontieră până la limita prevăzută la alin.(1) se admite numai în perioada luminoasă a zilei, în baza avizului eliberat de Poliția de

Frontieră. Modul și condițiile de avizare a vânătorii de către Poliția de Frontieră se stabilesc de Guvern.

(3) Pescuitul în apele de frontieră și silvicultura este permis numai în cursul zilei de la răsăritul până la asfințitul soarelui, respectându-se regulile și restricțiile prevăzute de cadrul normativ.

(4) Pășunatul animalelor este permis, conform legislației de mediu, în locurile stabilite de autoritățile administrației publice locale, pe timp de zi – până la fâșia de protecție a frontierei de stat, iar pe timp de noapte – la cel puțin 500 metri față de aceasta, cu excepția fâșiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă”.

(5) Activitățile sportive și de agrement în zona de frontieră se pot desfășura cu respectarea regulilor și restricțiilor prevăzute de cadrul normativ.

(6) Efectuarea operațiunilor aeriene cu aeronave fără pilot în zona de frontieră, până la limita fâșiei de protecție a frontierei de stat se admite în perioada luminoasă a zilei, în baza permisului eliberat de Poliția de Frontieră. Modul și condițiile de avizare a operațiunilor aeriene cu aeronave fără pilot de către Poliția de Frontieră se stabilesc de Guvern.

(7) În cazurile prevăzute la art. 40 alin. (6), activitățile menționate la alin. (2)–(6) pot fi temporar interzise de către Poliția de Frontieră.

(8) În fondul forestier din zona de frontieră cât și fâșia de protecție a acesteia, sunt admise executarea lucrărilor silvice în conformitate cu Codul Silvic nr. 887/1996, precum și în conformitate cu regulile regimului zonei de frontieră și frontierei de stat.

Articolul 43. Activități economice și de altă natură în zona de frontieră

(1) Cu excepția localităților, desfășurarea activităților economice și de altă natură de-a lungul frontierei de stat, pe o adâncime de 1000 metri de la linia frontierei de stat către interior, se efectuează cu acordul Poliției de Frontieră, eliberându-se în acest scop avize privind desfășurarea activității.

Avizele privind desfășurarea activității au drept scop prevenirea încălcărilor cadrului normativ național și internațional aferente asigurării securității frontaliere.

(2) Eliberarea avizelor privind desfășurarea activității este determinată de întrunirea condițiilor legale de desfășurare a activităților, care se determină conform avizelor autorităților publice competente.

(3) Autoritățile publice competente de eliberarea avizelor pentru desfășurarea activităților în zona de frontieră, în cazurile de anulare sau ridicare a acestora vor informa imediat Poliția de Frontieră.

(4) Autoritățile publice și alte persoane juridice indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, la solicitare, vor prezenta Poliției de Frontieră avizele și informațiile necesare emiterii avizului privind desfășurarea activității.

(5) Avizul privind desfășurarea activității economice și de altă natură în zona de frontieră poate fi anulat în cazul în care nu mai sunt întrunite condițiile de eliberare a acesteia, precum și în cazul când agentul sau angajații acestuia, în timpul îndeplinirii lucrărilor în interesul agentului, încalcă regulile regimului zonei de frontieră sau sunt implicați în activități ilegale pentru care se încadrează în normele contravenționale sau penale.

(6) Cerințele pentru eliberarea avizului privind desfășurarea activității sunt stabilite de Guvern.

Capitolul VII

REGIMUL PUNCTELOR DE TRECERE

Articolul 44. Dispoziții generale

Regimul punctelor de trecere este format din ansamblul regulilor și măsurilor stabilite de lege, care include următoarele componente:

- a) instituirea punctelor de trecere;
- b) regulile de intrare, ședere și ieșire din punctele de trecere a persoanelor și mijloacelor de transport;
- c) regulile de desfășurare a activităților economice.

Articolul 45. Instituirea și funcționarea punctelor de trecere

(1) Decizia de deschidere sau închidere a punctelor de trecere se aprobă de Guvern, în conformitate cu tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine.

(2) Deschiderea punctelor de trecere se efectuează după construcția, înzestrarea și darea în exploatare a construcțiilor, încăperilor și edificiilor conform proiectului aprobat de către Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal și cu alte servicii competente. La elaborarea proiectelor trebuie să fie prevăzute încăperi și edificii, necesare pentru efectuarea controlului la trecerea frontierei, a controlului vamal și a altor tipuri de control.

(3) Cheltuielile de construcție și amenajare a punctelor de trecere internaționale și interstatale sânt suportate de Guvern, iar a celor locale – de autoritățile administrației publice locale.

(4) Lista punctelor de trecere, inclusiv a celor în care controlul la trecerea frontierei se efectuează de una din autoritățile responsabile de control, precum și normele tehnice de înzestrare a lor se aprobă de Guvern.

(5) În punctele de trecere funcționează, în comun, subdiviziunile Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal, precum și alte organe de control stabilite prin lege, care efectuează controlul și răspund, în limitele competenței, de controlul la trecerea frontierei de către persoane, mijloace de transport, a mărfurilor și a altor bunuri, precum și de desfășurarea în bune condiții a traficului acestora. Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal asigură coordonarea activității tuturor serviciilor în conformitate cu prezenta lege și în limitele competenței lor, iau decizii definitive

privind autorizarea sau neautorizarea trecerii frontierei de stat. Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal în limitele competențelor, asigură securitatea aeronautică în cadrul aeroporturilor internaționale a Republicii Moldova în conformitate cu Legea nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică.

(6) Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal aprobă Normele tehnologice de efectuare a controlului la trecerea frontierei în punctul de trecere. În punctele de trecere situate în limitele gărilor, aeroporturilor internaționale și porturilor, Normele tehnologice, aprobate de către Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal, se coordonează cu administrația acestora. Denumirea, suprafața, specificul de activitate și orarul de funcționare a punctului de trecere care nu este deschis 24 de ore se afișează la intrare într-un loc vizibil.

(7) Activitățile economice sau de altă natură în punctele de trecere, care nu au tangență cu controalele la frontieră, efectuate de către autoritățile competente, sunt interzise.

(8) Prevederile alin. (7) nu se aplică punctelor de trecere situate în porturi și aeroporturi, unde aceste activități vor fi conforme cadrului normativ național și internațional și nu vor aduce atingere controalelor la frontieră.

(9) Activitățile în punctele de trecere rutiere, cu excepția controlului la trecerea frontierei și controlului vamal, se desfășoară cu acordul șefilor subdiviziunilor Poliției de Frontieră și Serviciului Vamal, eliberându-se în acest scop premise.

(10) La punctele de trecere situate în aeroporturi internaționale, permisele de acces în zonele de securitate cu acces restricționat se eliberează de către administrația acestora, cu acordul șefului subdiviziunii Poliției de Frontieră.

(11) Activitatea Poliției de Frontieră și a Serviciului Vamal în aeroporturi nu trebuie să contravină prevederilor actelor normative ce reglementează facilitarea transporturilor aeriene și securitatea aeronautică.

Articolul 46. Culoare de trecere a frontierei de stat

(1) În scop de fluidizare a traficului la frontiera de stat, în punctele de trecere se creează culoare separate. Culoarele vor fi diferențiate prin intermediul indicatoarelor clar vizibile, inclusiv în situația în care se renunță la folosirea culoarelor separate. Condițiile de creare, categoriile de persoane și regulile de trafic prin culoare se stabilesc de Guvern.

(2) În cazul survenirii unui dezechilibru în trafic la un anumit punct de trecere, regulile aplicabile pentru folosirea diferitelor culoare pot fi suspendate de Poliția de Frontieră și de Serviciul Vamal pentru o perioadă de timp necesară eliminării acelui dezechilibru.

(3) Pentru a asigura accesul și întoarcerea rapidă și în condiții de siguranță ale convoaielor umanitare și ale furnizorilor de ajutoare de urgență oferite în cadrul mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene și de ajutoare umanitare pentru populația statului în care este declarată stare de urgență, de asediu și de război, în punctele de trecere pot fi desemnate culoare speciale, marcate drept

„Culoare pentru sprijinul de urgență”. Condițiile de creare, categoriile de persoane și regulile de trafic prin culoarele menționate se stabilește, în comun între Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal.

Articolul 47. Regulile de intrare, ședere și ieșire în/din punctele de trecere a persoanelor și mijloacelor de transport

(1) Regulile de intrare, ședere și ieșire în/din punctele de trecere a persoanelor și mijloacelor de transport se aprobă de Guvern și se afișează pe panourile informaționale din punctele de trecere.

(2) Intrarea și ieșirea navelor și a altor mijloace plutitoare din porturi se efectuează cu acordul căpităniei portului și al șefilor subdiviziunilor Poliției de Frontieră, Serviciului Vamal, precum și al altor organe de control stabilite prin cadrul normativ.

(3) În punctele de trecere sunt interzice organizarea și desfășurarea întrunirilor.

Articolul 48. Staționarea în punctele de trecere a persoanelor și mijloacelor de transport

(1) Locurile și durata de staționare în punctele de trecere a persoanelor și mijloacelor de transport se stabilesc de polițiștii de frontieră și de funcționarii vamali, iar în cele situate în porturi și aeroporturi – și de administrația acestora.

(2) Circulația persoanelor și mijloacelor de transport în punctele de trecere se efectuează cu acordul polițiștilor de frontieră și al funcționarilor vamali.

(3) Accesul persoanelor la mijloacele de transport și în încăperi, pe perioada efectuării controlului trecerii frontierei și a altor tipuri de control, este limitat, iar în caz de necesitate, este interzis.

(4) Îmbarcarea/debarcarea pasagerilor, încărcarea/descărcarea bagajelor, corespondenței, mărfurilor și a altor bunuri în mijloace de transport se efectuează cu acordul polițistului de frontieră, funcționarului vamal și al reprezentanților altor organe de control stabilite de lege, conform competențelor atribuite, iar în porturi și aeroporturi – și cu acordul administrației acestora.

(5) Conducătorul mijlocului de transport, precum și alte persoane care traversează frontiera de stat sunt obligate să nu părăsească pista de control și să nu schimbe locul de staționare fără acordul polițistului de frontieră ori al funcționarului vamal.

(6) Persoanele aflate în punctele de trecere sunt obligate:

a) să dispună și să prezinte, la solicitare, actele de călătorie valabile, precum și alte documente necesare la trecerea frontierei de stat;

b) să asigure, la solicitare, accesul polițiștilor de frontieră și al funcționarilor vamali pentru controlul mijloacelor de transport, navelor, aeronavelor și al documentelor de înmatriculare a acestora;

c) să-i informeze pe polițiștii de frontieră și pe funcționarii vamali despre posesia armelor, munițiilor, substanțelor explozibile, substanțelor stupefiante și

psihotrope, radioactive și alte bunuri pentru importul sau exportul cărora este necesar permis special;

d) să prezinte, la solicitare, informația, în formă scrisă sau verbală, cu privire la necesitatea aflării în punctul de trecere, precum și justificarea scopului călătoriei;

e) să se deplaseze conform rândului, semnelor informative și instrucțiunilor polițiștilor de frontieră și funcționarilor vamali;

f) să îndeplinească alte cerințe legale ale polițiștilor de frontieră și funcționarilor vamali.

Articolul 49. Ordinea de trecere a frontierei de stat

Persoanele și mijloacele de transport sunt supuse controlului la trecerea frontierei de stat conform rândului. Pot fi supuse controlului fără rând următoarele categorii de persoane:

- a) copiii până la 3 ani și persoanele care îi însoțesc;
- b) persoanele traumatizate sau bolnave care necesită asistență medicală urgentă, persoanele care le însoțesc, inclusiv lucrătorii medicali;
- c) posesorii pașapoartelor diplomatice;
- d) delegațiile oficiale de stat sau departamentale, grupele organizate de copii și turiști, dacă Poliția de Frontieră a fost informată cu 24 de ore înainte de sosirea acestora;
- e) pietonii, cu excepția celor de la punctele de trecere portuare și aeroportuare, dacă în tratatele internaționale nu este prevăzut altfel;
- f) persoanele care trec frontiera de stat cu autobuze de rută internațională; automobilele de asistență medicală urgentă; automobilele care transportă animale sau persoanele care trec frontiera de stat cu bicicleta;
- g) persoanele care transportă mărfuri perisabile și alte bunuri care necesită transportare în regim de urgență. Lista bunurilor este stabilită de Guvern;
- h) operatorii economici autorizați;
- i) persoanele care participă la operațiuni de salvare sau căutare;
- j) alte persoane, în cazurile stabilite de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- k) unitățile de transport antrenate la efectuarea transportului de persoane prin servicii regulate în trafic internațional (conform graficului de circulație aprobat).

Articolul 50. Relaxarea controalelor la trecerea frontierei

(1) Controalele la trecerea frontierei pot fi obiectul unor relaxări produse de circumstanțe excepționale și neprevăzute. Drept circumstanțe excepționale și neprevăzute sunt considerate acele evenimente care provoacă o intensificare a traficului, încât timpul de așteptare la punctul de trecere devine excesiv de îndelungat, iar resursele privind personalul au epuizat posibilitățile și organizarea.

(2) Relaxarea controalelor poate fi aplicată pentru toate grupurile de călători sau pentru anumite grupuri.

(3) În caz de relaxare a controalelor la trecerea frontierei conform alin.(1), prioritare sunt controalele efectuate la trecerea frontierei la intrare.

(4) Decizia de relaxare a controalelor la trecerea frontierei se ia de comun de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal. Relaxarea controalelor este temporară, adaptată circumstanțelor care au justificat-o și se introduce gradual.

(5) În cazul relaxării controalelor la trecerea frontierei, polițistul de frontieră aplică ștampila pe documentele de călătorie în conformitate cu prevederile art. 30.

Capitolul VIII

OBLIGAȚII SPECIFICE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE, RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

Articolul 51. Obligațiile operatorilor de transport

(1) În cazurile de emitere a deciziei privind neautorizarea intrării în privința străinului în condițiile art. 23, și dacă acesta a fost adus de către un operator de transport aerian, maritim sau terestru prin rute regulate sau neregulate, transportatorul este obligat să-l returneze imediat pe străin în unul din state:

- a) în statul de unde acesta a fost transportat;
- b) în statul care a eliberat documentul de călătorie cu care străinul a efectuat călătoria;
- c) într-un alt stat terț unde există certitudinea că va fi primit.

(2) Dacă străinul căruia i s-a refuzat intrarea nu poate fi transportat imediat în unul din state specificate în alin. (1) de operatorul de transport care l-a adus, transportatorul va suporta toate costurile necesare legate de întreținerea și transportarea străinului, prin contactarea unui alt transportator.

Articolul 52. Transmiterea prealabilă a datelor despre pasageri și personalul care deservește ruta

(1) Operatorii de transport aerian sunt obligați să transmită Poliției de Frontieră și Serviciului Vamal până la începerea controlului la trecerea frontierei, informațiile privind pasagerii pe care urmează să-i transporte, precum și lista personalului care deservește ruta. Aceste informații trebuie să includă:

- a) numărul și tipul documentului de călătorie;
- b) cetățenia;
- c) numele, prenumele, patronimicul;
- d) data de naștere;
- e) punctul de trecere;
- f) codul transportului;
- g) ora de plecare și ora de sosire a transportului;
- h) numărul total de persoane transportate;

i) punctul inițial de îmbarcare.

(2) Modul și condițiile de transmitere și procesare a informației de către transportatori se stabilesc de Guvern.

(3) Netransmiterea, transmiterea incompletă sau eronată a informației prevăzute la alin.(1) de către transportatori atrag răspundere contravențională.

(4) Transportatorul este obligat să distrugă informația colectată și transmisă Poliției de Frontieră și Serviciului Vamal în decurs de 24 de ore după sosirea persoanei în Republica Moldova. După intrarea pasagerilor, Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal distruge datele în decurs de 24 de ore de la transmiterea lor, cu excepția cazului în care aceste date vor fi necesare ulterior pentru a permite exercitarea atribuțiilor legale.

(5) În cazurile în care, transportatorii aerieni colectează datele despre pasageri în registrul cu numele pasagerilor (PNR), condițiile și modul de transmitere a acestor date sunt stabilite de Legea nr. 365/2023 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor.

Articolul 53. Obligațiile administrației gărilor, porturilor, aeroporturilor internaționale

(1) După instituirea punctelor de trecere, administrația gărilor, porturilor, aeroporturilor (aerodromurilor), a altor întreprinderi și organizații, prin care se autorizează trecerea frontierei de stat, atribuie, în mod gratuit, autorităților menționate care activează în punctele de trecere a frontierei de stat, încăperi necesare și locuri special amenajate, inclusiv comodități, pentru îndeplinirea serviciului, asigură acoperirea cheltuielilor pentru serviciile publice de gospodărie comună, reparații și întreținere, asigură facilități adecvate și măsuri organizatorice, încât controalele la trecerea frontierei de stat să fie efectuate în conformitate cu prevederile prezentei legi. Punctele de trecere trebuie să fie dotate cu instalații care să permită diferențierea dintre pasagerii curselor interne și ceilalți pasageri. Administrațiile specificate în prezentul alineat trebuie să prevadă pentru angajații Poliției de Frontieră, ai Serviciului Vamal și ai altor organe de control, stabilite de lege, spații adecvate pentru birouri și un număr suficient de parcuri, precum și accesul gratuit la facilitățile respective, dispozitive și transport gratuit pentru realizarea sarcinilor lor în zona de competență a acestei administrații, în timp util și în mod gratuit să furnizeze informații necesare pentru efectuarea controlului la trecerea frontierei de stat.

(2) În punctele de trecere portuare și aeroportuare, administrația portului și administrația aeroportului, la solicitarea Poliției de Frontieră vor asigura înlăturarea oricărei deficiențe de administrare, de ordin logistic sau operațional care afectează îndeplinirea atribuțiilor Poliției de Frontieră, stabilite de cadrul normativ.

Capitolul XIX

ALTE AUTORITĂȚI PUBLICE IMPLICATE ÎN SISTEMUL DE MANAGEMENT INTEGRAT AL FRONTIEREI DE STAT

Articolul 54. Dispoziții generale

(1) Sistemul de management integrat al frontierei de stat reprezintă totalitatea autorităților și instituțiilor publice implicate în procesul de asigurare a securității frontierei și de facilitare a comerțului, care au reprezentanți numiți în cadrul Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat instituit de Guvern.

(2) Autoritățile publice menționate la alin. (1) în vederea realizării managementului integrat al frontierei de stat pot atrage pentru oferirea asistenței, organizații naționale și internaționale, nonguvernamentale. Modul de cooperare este stabilit de cadrul normativ național și internațional.

(3) Coordonarea și cooperarea autorităților menționate la alin. (1) în sensul prezentei legi implică participarea autorităților publice în gestionarea controlului la trecerea, supravegherea frontierei de stat și alte procese ce implică gestionarea integrată a frontierei de stat.

Articolul 55. Serviciul de Informații și Securitate

(1) Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova participă, în limitele competenței și în colaborare cu Poliția de Frontieră, la luarea deciziilor privind autorizarea intrării pe teritoriul Republicii Moldova a străinilor care prezintă pericol pentru securitatea națională și/sau pentru ordinea publică.

(2) La supravegherea frontierei de stat, autoritățile menționate la alin. (1) cooperează, prin schimb de informații, în scopul combaterii criminalității transfrontaliere, în limitele competențelor stabilite de cadrul normativ.

(3) În circumstanțele alin. (1) Serviciul de Informații și Securitate, în procesul controlului la trecerea frontierei, emite un aviz către Poliția de Frontieră, în modul stabilit la nivel interinstituțional.

Articolul 56. Inspectoratul General pentru Migrație

(1) Inspectoratul General pentru Migrație la controlul frontierei de stat cooperează cu Poliția de Frontieră în procesul asigurării drepturilor fundamentale străinilor care necesită sau care solicită o formă de protecție internațională în modul stabilit de cadrul normativ.

(2) Alte forme de cooperare între autoritățile menționate la alin. (1) constau în gestionarea proceselor aferente fluxului migraționist, precum și controlul legalității șederii străinilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 57. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în comun cu Poliția de Frontieră cooperează la elaborarea, promovarea și implementarea Tratatelor internaționale privind:

- a) controlul în comun în punctele de trecere pe teritoriul unuia dintre state;
- b) patrularea în comun a frontierei de stat;
- c) regimul frontierei de stat;
- d) activități desfășurate în comun cu organizațiile internaționale;
- e) alte categorii de Tratatate internaționale.

Articolul 58. Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Ministerul Muncii și Protecției Sociale cooperează cu Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal în domeniile drepturilor fundamentale a copiilor și altor persoane vulnerabile prin mecanisme de cooperare intersectoriale, în modul stabilit de cadrul normativ.

Articolul 59. Ministerul Apărării

Ministerului Apărării prin structurile centrale și forțele din subordine, colaborează cu Poliția de Frontieră în următoarele domenii:

- 1) Schimbul de informații, conform procedurilor stabilite de comun, privind:
 - a) efectuarea zborurilor tuturor aeronavelor, inclusiv fără pilot, la altitudini joase;
 - b) concentrarea de trupe și tehnica de luptă în proximitatea frontierei comune cu statele vecine, precum și informarea despre deplasarea lor, aplicațiile de amploare din teren și despre alte acțiuni similare;
- 2) Pregătirea teritoriului țării pentru apărare.
- 3) Alte domenii conexe activităților de prevenire și contracarare a amenințărilor și riscurilor la adresa securității și apărării naționale prevăzute de cadrul normativ.

Articolul 60. Agenția Națională Transport Auto

(1) Agenția Națională Transport Auto cooperează cu Poliția de Frontieră în domeniul aplicării prevederilor Acordurilor bilaterale și multilaterale în domeniul transportului rutier internațional privind traversarea frontierei de stat de către operatorii de transport rutier pentru efectuarea transportului de persoane prin servicii regulate și ocazionale.

(2) Autoritățile menționate la alin. (1) cooperează prin intermediul mecanismului de schimb de date în format electronic în modul stabilit de cadrul normativ.

Articolul 61. Administrația publică locală

(1) Administrația publică locală acordă sprijin Poliției de Frontieră în scopul supravegherii frontierei de stat și combaterii infracțiunilor transfrontaliere.

(2) Formele de cooperare între autoritățile menționate la alin. (1) sunt:

a) la solicitarea Poliției de Frontieră, autoritățile administrației publice locale asigură includerea în ordinea de zi a consiliilor a subiectelor ce țin de organizarea activității Poliției de Frontieră pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

b) autoritățile administrației publice locale asigură informarea locuitorilor despre deciziile Poliției de Frontieră ce vizează locuitorii unității administrativ-teritoriale;

c) autoritățile administrației publice locale asigură schimbul de informații cu Poliția de Frontieră privind pregătirea, săvârșirea și/sau presupusele fapte infracționale sau contravenționale la frontieră;

d) contribuirea, în funcție de bugetele anuale aprobate prin deciziile consiliilor locale, la acoperirea cheltuielilor pentru construcția și amenajarea punctelor de trecere a frontierei de stat locale.

e) acordă suport Poliției de Frontieră la întreținerea frontierei de stat.

(3) Modul de cooperare prevăzut de prezentul articol este stabilit de Guvern.

Articolul 62. Competențe nereglementate de prezentul capitol

Dispozițiile prevăzute în prezentul capitol nu poartă caracter exclusiv și implică realizarea altor competențe ale autorităților din sistemul de management integrat al frontierei de stat, stabilite de cadrul normativ național și internațional.

Capitolul X DISPOZIȚII FINALE

Articolul 63.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 6 ianuarie 2025.

(2) Guvernul, până la data de 1 noiembrie 2024:

a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

b) va aproba actul normativ de punere în aplicare a prezentei legi, care va intra în vigoare la aceeași dată cu prezenta lege.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 76-50, art. 243), cu modificările ulterioare, se abrogă.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul legii cu privire la frontiera de stat
a Republicii Moldova

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova este inițiat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de act normativ reflectă expunerea Legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova nr. 215/2011 (în continuare – Legea nr. 215/2011) în redacție nouă, reieșind din faptul că, volumul modificărilor pentru care se pledează prin operarea modificărilor aferent legii menționate, conform normelor de tehnică-legislativă, în temeiul art. 62 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, impun înlocuirea actualei Legi cu privire la frontiera de stat cu un act normativ nou.

Drept temei pentru elaborarea proiectului legii constituie realizarea acțiunilor prevăzute în documentele de politici aprobate la nivel național, după cum urmează:

1) Programul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2023 – obiectivul specific 9.3. „Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și sistemelor critice. Managementul frontierei”;

2) Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 – acțiunea 6.21 „Revizuirea cadrului normativ și elaborarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat”;

3) Programul de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2022, acțiunea 5.2. „Modificarea Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, în vederea înlăturării deficiențelor și problemelor constatate în procesul de implementare”;

4) Planul de activitate al Ministerului Afacerilor Interne pentru anul 2023, acțiunea 32 „Revizuirea cadrului normativ și elaborarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat”.

În context, raționamentul elaborării și promovării unei noi Legi cu privire la frontiera de stat, derivă din următoarele condiții:

1) recunoașterea de către Consiliul European a perspectivei europene a Republicii Moldova, prin acordarea statutului de țară candidată pentru aderare la UE – fapt ce presupune o reconceptualizare și o evaluare complexă privind gradul de compatibilitate a actelor normative naționale cu normele comunitare în domeniul managementului integrat al frontierei de stat;

2) perspectiva aderării României la spațiul Schengen – fapt ce denotă

eventuale modificări a procedurilor de control la traversarea frontierei de stat, în contextul poziționării în vecinătate nemijlocită cu un stat membru al spațiului Schengen;

3) criza regională, determinată de războiul din Ucraina, care poate genera efecte diverse tot mai imprevizibile, fapt ce impune extinderea centurii de siguranță a Uniunii Europene. În acest sens, evoluția războiului a devenit un factor important la care trebuie racordate soluțiile și deciziile cu referire la controlul frontierei de stat, iar instrumentele și mecanismele aplicate în perioada de până la război necesită a fi revizuite, în vederea corespunderii acestora noilor riscuri și amenințări, inclusiv pentru perioada post-criză. Adoptarea unei noi Legi cu privire la frontiera de stat, fiind o soluție optimă în acest sens;

4) necesitatea asigurării statutului de garant de securitate în regiune de către Republica Moldova, luând în considerație: poziționarea la frontierele externe ale UE, eventuala vecinătate cu un stat membru al spațiului Schengen, precum și războiul din statul limitrof. În acest sens, se impune dezvoltarea și aplicarea graduală a instrumentelor de supraveghere a frontierei de stat, prin reglementarea corespunzătoare a componentelor acestuia, într-un act normativ revizuit de concept în toată complexitatea sa;

5) fortificarea capacităților de gestionare a fluxurilor migraționiste – necesitate constatată pe perioada anului 2022, odată cu declanșarea războiului din Ucraina, care a demonstrat că, domeniul dat este insuficient reglementat/are lipsuri de ordin normativ, și prin urmare, nu este adaptat pentru a face față provocărilor actualei crize regionale. Prin urmare, constatăm, ca fiind imperativă elaborarea reglementărilor în acest sens;

6) necesitatea reconceptualizării regimului zonei de frontieră – revizuire a regulilor de autorizare a accesului în zona de frontieră, desfășurarea activităților economice și de altă natură în zona de frontieră și în apele de frontieră, utilizarea aeronavelor fără pilot la bord, cu includerea acestora în componenta supravegherii frontierei de stat, etc. ;

7) implementarea mecanismelor de asigurarea și monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la frontiera de stat – fapt ce va asigura alinierea cadrului normativ național la Strategia FRONTEX privind drepturile fundamentale, precum și la recomandările Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE (FRA), la compartimentul „frontiere”;

8) experiența parcursă în anul 2022, care a demonstrat că, actualele prevederi normative sunt insuficiente pentru o gestionare eficientă a provocărilor generate de criza regională, fapt pentru care, s-a recurs la elaborarea normelor derogatorii prin intermediul Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale.

În urma celor expuse supra, finalitățile urmărite de proiectul legii cu privire

la frontiera de stat a Republicii Moldova sunt:

1) îmbunătățirea reglementărilor și eliminarea deficiențelor identificate în conținutul Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a R.M.;

2) adaptarea legii la reglementările U.E, în mod deosebit la:

2.1.) Regulamentul cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (în continuare - Codul frontierelor Schengen) (începând cu modificările Codului din anul 2016).

La caz, este de menționat că Legea nr. 215/2011, la data emiterii, a fost racordată la prevederile Codului Frontierelor Schengen, însă reieșind din faptul că, începând cu anul 2016 acesta a suferit modificări, care, în mod indispensabil urmează să se regăsească în conținutul cadrului normativ regulatoriu.

2.3.) Strategia FRONTEX privind drepturile fundamentale la frontieră;

2.4.) Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28.07.1951;

2.5.) Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20.11.1989;

2.6) Recomandările Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE (FRA), la compartimentul „frontiere”;

2.7) Recomandările Comisiei Europene de instituire a „Manualului practic pentru polițiștii de frontieră” comun, destinat utilizării de către autoritățile competente ale statelor membre atunci când efectuează controlul la frontieră asupra persoanelor și de înlocuire a Recomandărilor C(2019) 7131(din 28.10.2022);

2.8) Recomandările Comisiei Europene privind Orientări operaționale pentru gestionarea frontierelor externe în vederea facilitării trecerii frontierelor dintre Ucraina și UE (2022);

3) dezvoltarea conceptului de management integrat al frontierei de stat;

4) implementarea în conținutul legii a bunelor practici ale statelor UE, în mod deosebit a statelor baltice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Alinierea proiectului legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene derivă din Raportul Analitic al Comisiei Europene din 01.02.2023 aferent cererii de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (Urmare Acordului de Asociere care, în consecință, a determinat acordarea statutului de țară candidat pentru aderare la UE).

Astfel, Capitolul 24 „Justiție, libertate și Securitate” din Raportul menționat, la compartimentul: „Schengen și frontierele externe. Cadrul instituțional și alinierea legislativă”, prevede expres că, legislația privind

controlul la frontiere este parțial aliniat la politica UE

Proiectul legii:

1) transpune parțial Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (text codificat), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77/1 din 23 martie 2016, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2021/1134 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021;

2) transpune art. 14 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 295/39 din 21 noiembrie 2018;

3) transpune art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1) din Directiva 2004/82/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind obligația operatorilor de transport de a comunica datele privind pasagerii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 261/24 din 6 august 2004.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului actului sunt:

1. Îmbunătățirea reglementărilor actuale prin:

1) Introducerea noțiunilor noi: agrement în zona de frontieră, autorizație de activitate în zona de frontieră, management integrat al frontierei de stat, incident de frontieră.

2) Revizuirea prevederilor din conținutul legii, prin operarea îmbunătățirilor acestora, prin prisma deficiențelor, echivocurilor și ambiguităților identificate generate de către acestea, în vederea eficientizării activității, atât a polițiștilor de frontieră, cât și pentru asigurarea principiului accesibilității și predictibilității normelor juridice pentru cetățeni, a următoarelor reglementări:

a) obiectul și scopul legii;

b) noțiunea sistemului de control al frontierei, inclusiv prin introducerea aspectelor privind: corelarea conceptului de management integrat al frontierei de stat cu sistemul de control al frontierei, precum și digitalizarea serviciilor de eliberare a permiselor/autorizațiilor/avizelor în format electronic;

c) refuzul intrării străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare – în lumina implementării pct. 8 din Recomandările Comisiei Europene de instituire a „Manualului practic pentru polițiștii de frontieră”;

- d) identificarea persoanelor și transporturilor la trecerea frontierei;
- e) controlul persoanelor fără documente și tranzitul persoanelor;
- f) refuzul intrării sau ieșirii în/din Republica Moldova;
- g) obligațiile operatorilor de transport;

h) corelarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse la frontiera de stat de către Ministerul Afacerilor Interne cu Forțele Armate, în contextul asigurării pazei frontierei de stat – în vederea evitării vidului legislativ identificat de către autoritățile vizate, precum și al transpunerii prevederilor art. 57 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova;

3) Simplificarea accesului în zona de frontieră în raport cu regularizarea normelor ce se referă la fâșia de protecție.

Astfel, aferent fâșiei de protecție sunt operate următoarele modificări:

a) interzicerea instalării și exploatării mijloacelor tehnice și construcțiilor neprevăzute pentru asigurarea sistemului de control al frontierei, cu excepția instalațiilor pentru aprovizionare cu apă;

b) regularizarea condițiilor de acces în fâșia de protecție - în baza permisului eliberat de Poliția de Frontieră, precum și a informării prealabile (telefonice, verbale sau electronice) a subdiviziunii Poliției de Frontieră.

La caz, sunt exonerati de la respectarea îndeplinirii condiției privind deținerea permisului angajații autorităților publice centrale și locale, care desfășoară activități de serviciu în fâșia de protecție a frontierei de stat, iar pentru persoanele care călătoresc pe drumurile publice – a condiției privind obținerea permisului și informarea prealabilă.

4) Reconceptualizarea zonei de frontieră:

a) eliberarea permiselor/autorizațiilor/avizelor – în format electronic;

b) integrarea aeronavelor fără pilot la bord în componenta supravegherii frontierei de stat;

c) simplificarea și facilitarea condițiilor de acces în zona de frontieră – de la autorizarea accesului în zona de frontieră, persoanelor în baza permisului eliberat de Poliția de Frontieră, însoțit de un act de identitate – la accesul în zona de frontieră a tuturor persoanelor, cu posibilitatea identificării, la necesitate a persoanelor, de către Poliția de Frontieră, în baza actelor de identitate sau a oricărui document în baza căruia poate fi stabilită identitatea acestora.

Suplimentar, aceasta constituie o măsură aplicată în vederea susținerii și promovării turismului local, reieșind din faptul că în zona de frontieră sunt localizate numeroase rezervații naturale și locuri pitorești, astfel încât, acestea vor putea fi cu ușurință vizitate. Concomitent, modificările operate reprezintă deschiderea instituțională la politicile publice promovate în turism și care sunt focusate pe dezvoltarea turismului intern și receptor, sporirea imaginii turistice a țării, susținerea întreprinderilor mici și mijlocii pentru diversificarea economică

locală.

d) posibilitatea Poliției de frontieră de a verifica mijloacele de transport și actele de înmatriculare a acestora, persoanele și actele lor de identitate, bunurile transportate și documentele însoțitoare – cu excluderea localităților din apropierea acestora;

e) reglementarea modalității de efectuare a operațiunilor aeriene cu aeronave fără pilot la bord în zona de frontieră.

5) Desfășurarea activităților economice și de altă natură la frontiera de stat:

a) reglementarea normativă a prezentării avizelor autorităților competente;

b) interzicerea descărcării, aprovizionării, manipulării și depozitării mărfurilor cu excepția porturilor, pe malurile apelor de frontieră.

2. Adaptarea legii la reglementările UE:

1) Reglementarea unui concept nou – introducerea Capitolului intitulat „Drepturi fundamentale la frontieră”.

În mod obișnuit, statele investesc în sisteme de gestionare a frontierelor concepute să atingă două obiective importante: să faciliteze mobilitatea migranților legali și să împiedice mobilitatea celor care călătoresc neautorizat sau în mod criminal. În acest sens, în calitate de autoritate competentă, Poliția de Frontieră consideră ca fiind imperios de a lua măsuri pentru a controla frontierele asigurând, în același timp, respectarea deplină a drepturilor omului.

Drept temei pentru reglementare conceptului menționat servește:

a) art. 4 din Codul Frontierelor Schengen, care specifică că, statele membre respectă pe deplin dreptul relevant al Uniunii, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, dreptul internațional relevant, inclusiv Convenția privind statutul refugiaților încheiată la Geneva la obligațiile legate de accesul la protecție internațională, în special principiul nereturnării și drepturile fundamentale;

b) art. 80 din Regulamentul FRONTEX, care face referință la protecția drepturilor fundamentale, prin prisma adoptării unei strategii privind drepturile fundamentale, inclusiv a unui mecanism eficace de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale.

Suplimentar, raționamentul operării unui nou concept în acest, derivă din:

1. Strategia FRONTEX privind drepturile fundamentale la frontieră.

2. Recomandările Agenției pentru Drepturi fundamentale a U.E „Controale la frontiere și drepturile fundamentale la frontierele terestre externe, la compartimentul: frontiere.

Astfel, Strategia prenotată este bazată pe 5 principii directoare, după cum urmează:

1) tratarea fiecărei persoane cu demnitate;

- 2) grupuri vulnerabile (minori, femei însărcinate, solicitanți de azil, victimele criminalității;
- 3) respectarea proporționalității și necesității la utilizarea forței;
- 4) garanții la reținerea persoanelor la frontiera de stat;
- 5) protecția datelor cu caracter personal.

Prin urmare, proiectul prevede reglementări privind: interzicerea discriminării, drepturile minorilor și persoanelor vulnerabile, drepturile străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare în R.M., respectarea proporționalității și necesității la utilizarea forței, dreptul la informare, responsabilitățile autorităților publice pentru asigurarea respectării drepturilor fundamentale, instituirea centrelor de comandă – norme, care prin prisma conținutului, reflectă principiile directe expuse.

Mai mult, este de menționat că, conceptul de „drepturi fundamentale la frontieră” reprezintă un concept nou și pentru care pledează, începând cu rapoartele anului 2022, Agenția pentru Drepturi fundamentale a U.E.

Or, sub aspect comparativ, făcând o analiză a cadrului normativ ce reglementează frontiera de stat a statelor U.E – se constată lipsa includerii unor prevederi în acest sens, factor ce are un impact pozitiv asupra cadrului legal al Republicii Moldova, în contextul alinierii la acquis-ul UE, în calitate de stat candidat pentru aderare la UE.

2) Asigurarea echilibrului dintre securitatea statului și garantarea drepturilor fundamentale, în mod deosebit, dreptul la azil. Or, actualmente se constată un dezechilibru între cele 2 aspecte menționate, generându-se tot mai multe riscuri în adresa securității frontaliere.

La caz, enunțăm despre relevanța percepției și aplicării corecte a principiului nereturnării, elucidat în Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților, ce se referă la obligația statelor de a nu returna un refugiat la „frontierele teritoriilor unde viața sau libertatea acestuia ar fi amenințată pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice” – realitatea și datele statistice demonstrând contrariul celor menționate.

Or, urmează a se face o distincție clară între temeiul, *de jure*, care stă la baza dreptului de a solicita azil, și anume dacă persoana poate fi supusă riscului real de a fi persecutată și motivele, *de facto* invocate de către solicitanți.

În sensul celor expuse, este indispensabil a se ține cont și de următoarele:

1) Constatările Curții Europene a Drepturilor Omului, care a abordat o serie de cazuri ce implică controalele la frontieră, statuând că: „trebuie stabilit un echilibru între drepturile individuale și dreptul statului de a efectua procedurile necesare la frontierele sale și a securității statului” (de exemplu cazul El Morsli

contra Franța din 04.03.2008, cazul Phull contra Franța din 11.01.2005).

2) prezumția riscurilor în adresa securității statului și necesitatea prevenirii acestora prin regularizarea filtrelor de securitate.

În acest sens, remarcăm că, urmare celor menționate supra, cu certitudine, se conturează abuzul vădit al persoanelor ce, odată fiindu-le refuzată intrarea în Republica Moldova, în mod imediat/după o perioadă de aflare în zona de așteptare în aeroport solicită azil – aceștia în eventualitate putând fi calificați ca potențiali migranți ilegali.

Sistemul curent de azil permite potențialilor migranți ilegali să facă abuz de oportunitățile de obținere a statutului de refugiat, iar aceasta contribuie la creșterea ratelor de migrație nereglementată și necontrolată, ceea ce creează un număr de amenințări pentru securitatea populației și statului.

În sensul celor menționate, este important de ținut cont de faptul că, Poliția de Frontieră acționează și pledează pentru efectuarea misiunii sale pentru și în favoarea persoanelor ce traversează frontiera de stat, garantând și respectând drepturile fundamentale ale persoanelor, în mod deosebit, principiul interesului superior al copilului, nereturnarea, nediscriminarea, dreptul la azil, demnitatea umană, etc. – fapt din care decurge necesitatea sesizării problematicei invocate și întreprinderea măsurilor corespunzătoare pentru organizarea procedurilor pentru a garanta drepturile enumerate – la caz, proiectul actului normativ incluzând soluții normative, prin amendarea normei ce se referă la condițiile specifice de control al străinilor.

3. Alinierea la prevederile Codului frontierelor Schengen

1) „Verificarea sistematică a bazelor de date relevante la frontierele externe”. În anul 2017 Codul Frontierelor Schengen a introdus prevederea expusă supra. În acest sens, este imperioasă reglementarea normativă a prelucrării amprentelor digitale la controlul la frontieră.

Astfel, este de menționat că, Legea nr. 215/2011 conține o singură mențiune la norma privind efectuarea controlului la trecerea frontierei care face referință la faptul că, identificarea biometrică a cetățenilor Republicii Moldova care pleacă în statele membre ale UE se efectuează în baza datelor electronice ce se conțin în pașapoarte.

Prin urmare, proiectul legii prevede asigurarea de către Poliția de Frontieră că, la prelucrarea amprentelor străinilor, solicitanți a unei forme de protecție internațională, precum și reținuți la frontieră conform cadrului normativ, la solicitarea acestora, sunt informați cu privire la drepturile de a cunoaște despre scopul prelucrării datelor biometrice, precum și dreptul de acces, la rectificare și ștergere și la o bună administrare a acestora.

La caz este de menționat că, norma prenotată reflectă:

1) Recomandarea din Raportul Agenției Europene pentru drepturile omului privind drepturile fundamentale (2021) - pct. 6.5. care stipulează expres că, instituțiile, agențiile și statele membre ale UE ar trebui să continue demersurile de creștere a gradului de conștientizare privind garanțiile de protejare a drepturilor fundamentale introduse în sistemele informatice la scară largă și în mecanismele de interoperabilitate a acestora. Autoritățile competente ar trebui să aibă resurse suficiente pentru a veni în sprijinul persoanelor care doresc să își exercite dreptul la accesarea, corectarea și ștergerea datelor proprii.

2) legislația UE aplicabilă privind dreptul la informare atunci când se prelucrează date biometrice, și anume:

a) dreptul la informare – art. 12 din Regulamentul general 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția datelor (în continuare - RGPD);

b) dreptul de acces – art. 8 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (în continuare – Cartă) și art. 15 din RGPD;

c) dreptul la rectificare și la ștergere – art. 8 alin. (2) din Cartă și art. 16, 17 din RGPD;

d) dreptul la o bună administrare – principiul general al dreptului UE.

Toate cele enumerate supra, înglobează – recomandările Ghidului pentru autorități la prelevarea amprentelor (2021), emis de Agenția Europeană pentru drepturile omului.

2) Alinierea la prevederile Codului frontierelor Schengen și Recomandarea Comisiei Europene de instituire a „Manualului practic pentru polițiștii de frontieră” (2022) (în continuare – Recomandare).

a) transpunerea art. 9 din Codul Frontierelor Schengen – mecanismul de aplicare a relaxării controalelor la trecerea frontierei , după cum urmează:

- aplicarea relaxării controalelor pentru toate grupurile de călători sau pentru anumite grupuri;

- în caz de relaxare a controalelor, pentru acele categorii de persoane în cazul cărora verificările la frontieră nu fac obiectul unor relaxări, posibilitatea organizării controlului la trecerea frontierei, în afara punctelor de trecere.

b) Solicitanții de azil/protecție internațională - pct. 12.2 din Recomandare, care stabilește că, tuturor resortisanților unei țări terțe care își exprimă dorința de a solicita azil/protecție internațională la frontieră, trebuie să li se ofere oportunitatea de a depune cererea în cel mai scurt timp posibil.

Reieșind din recomandarea precizată, în proiectul legii a fost inclusă norma care stabilește că, Inspectoratul General pentru Migrație la controlul frontierei de stat cooperează cu Poliția de Frontieră în procesul asigurării drepturilor fundamentale străinilor care necesită sau care solicită o formă de protecție

internațională în modul stabilit de cadrul normativ, și care concomitent transpune conceptul de management integrat al frontierei de stat.

3) Alinierea la prevederile Codului frontierelor Schengen și la Orientările operaționale pentru gestionarea frontierelor externe în vederea facilitării trecerii frontierelor dintre Ucraina și UE (2022).

La caz, se face referință la un set măsuri de facilitare a controalelor la frontiere care sunt în temeiul normelor Schengen, asigurând totodată nivelul necesar al verificărilor la frontiere.

Astfel, proiectul legii prevede o Secțiune nouă - „Situatii la frontiera de stat care necesită intervenții urgente”, care stipulează, sub aspect de noutate, normele:

a) derogări de la îndeplinirea condițiilor de intrare pentru resortisanții țărilor terțe – temei art. 6 alin. (5) Codul Frontierelor Schengen;

b) trecerea frontierei în afara punctelor de trecere – temei art. 5 alin. (2) lit. b) și art. 9 din Codul Frontierelor Schengen;

c) crearea unor culoare pentru sprijinul de urgență.

3. Dezvoltarea conceptului de management integrat al frontierei de stat

La aspectul dat, este de menționat că, deși, la nivel național, este instituit Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și adoptat Programul de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2022, constatăm ca fiind insuficiente.

La caz, proiectul legii, în calitate de element nou, prevede un Capitol ce transpune conceptul de management integrat al frontierei de stat și instrumente normative de interacțiune a autorităților pentru gestionarea integrată a frontierei. Or, la capitolul interacțiunii între autorități, în mod deosebit, pe parcursul anului 2022, în contextul gestionării situației de criză generate de războiul din statul limitrof, s-au conturat multiple deficiențe.

Drept rezultat, capitolul expus, prevede norme ce reglementează cooperarea cu autorități implicate în sistemul de management integrat al frontierei de stat precum: Serviciul de Informații și Securitate, Inspectoratul General pentru Migrație, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, precum și autoritățile publice locale. Drept exemplu elocvent îl constituie cooperarea cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale pe paliera drepturilor fundamentale a minorilor și altor persoane vulnerabile. Prin urmare, proiectul legii constituie platforma normativă pentru dezvoltarea ulterioară de către Ministerul Muncii și a Protecției Sociale a mecanismelor de cooperare interinstituțională, în vederea implementării celor prevăzute de proiectul legii, în speța elucidată.

4. Preluarea bunelor practici ale statelor UE

a) Experiența Poloniei privind obligațiile transportatorilor - obligațiile specifice ale transportatorilor și răspunderea juridică - în contextul generării riscurilor privind instituirea canalelor de migrație ilegală.

Respectiv, actualmente, Legea nr. 215/2011 prevede o singură reglementare, la capitolul enunțat, privind obligația transportatorilor de transmitere către Poliția de Frontieră a informațiilor privind pasagerii pe care urmează să-i transporte, precum și lista personalului care deservește ruta. Suplimentar, Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, menționează despre prohibiția aducerii de către transportator a străinilor care nu îndeplinesc condițiile privind:

1) posedarea unui document de călătorie valabil, recunoscut sau acceptat de Republica Moldova, dacă prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se prevede altfel;

2) posedare vizei, acordate în condițiile legii sau, după caz, permisului de ședere valabil ori buletinului de identitate pentru refugiați sau pentru beneficiarii de protecție umanitară, ori confirmare a dreptului de aflare pe teritoriul Republicii Moldova, dacă prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu s-a stabilit altfel;

Drept consecință, prin prisma dezideratului minimizării și evitării riscurilor privind instituirea canalelor de migrație ilegală, proiectul legii prevede soluția juridică ce reflectă obligațiile transportatorului în cazurile de emitere a deciziei privind refuzul intrării în privința străinului.

b) Practica României de eliminare a interdicțiilor și de facilitare a accesului în zona de frontieră;

c) Practica Lituaniei privind interzicerea construcțiilor în fâșia de protecție, cu excepția celor indispensabile pentru exercitarea atribuțiilor funcționale de către autoritatea de frontieră;

d) Practica Lituaniei privind verificarea în exercitarea atribuțiilor de serviciu de către autoritatea de frontieră, în zona de frontieră a actelor de identitate a persoanelor.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul legii cu privire la frontiera de stat nu are impact asupra bugetului public național și nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ în vigoare, iar promovarea acestuia și eventuala sa aprobare va genera în consecință necesitatea amendării Hotărârii Guvernului nr. 297/2017 pentru implementarea legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional:

- la data de 30.05.2023 pe pagina web oficială particip.gov.md a fost plasat anunțul privind elaborarea proiectului și studiul de cercetare/analiza impactului a proiectului legii.

- la data de 22.06.2023 analiza impactului de reglementare a fost publicată pe pagina web oficială particip.gov.md.

- proiectul de lege a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul Transparența, precum și pe platforma web https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10571

Subsecvent, proiectul actului normativ a fost înregistrat de către Cancelaria de Stat, fiind-ui atribuit numărul unic 666/MAI/2023 și prezentat în cadrul Ședinței secretarilor generali din 14.08.2023. Prin urmare, prin demersul Cancelariei de Stat nr. 18-69-8592 din 14.08.2023, conform deciziei luate în ședința secretarilor generali din 14.08.2023, proiectul actului normativ a fost expeditat spre avizare Ministerului Finanțelor (Serviciul Vamal) Ministerului Apărării Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională Transport Auto,) (Autoritatea Aeronautică Civilă) Ministerului Mediului Ministerului Muncii și Protecției Sociale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerului Culturii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Relații Funciare și Cadastru Serviciului de Informații și Securitate Congresului Autorităților Locale din Moldova și expertizare: Ministerului Justiției Centrului Național Anticorupție Centrului de Armonizare a Legislației.

Propunerile și obiecțiile autorităților și instituțiilor participante la procedura de avizare a proiectului de lege se regăsesc în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul definitivat în baza avizării externe a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/ 2017 cu privire la actele normative. Raportul de expertiză anticorupție este reflectat în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul legii a fost supus expertizei de compatibilitate în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

La caz, potrivit Declarației de compatibilitate (nr. 31/02-126-9615 din 08.09.2023), din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de

reglementare, proiectul legii se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Capitolului 24 „Justiție, libertate și securitate”.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate, prezintă relevanță directă dispozițiile Regulamentului (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (text codificat), Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și ale Directivei 2004/82/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind obligația operatorilor de transport de a comunica datele privind pasagerii

10. Expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezentul proiect conține prevederi ce reglementează activitatea de întreprinzător în contextul Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

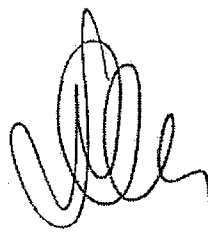
Astfel la data de 04.07.2023, Analiza Impactului de Reglementare a fost examinată în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător

Grupul de lucru, în cadrul ședinței menționate a susținut, cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor, analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Extrasul din Procesul-verbal nr. 25 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 4 iulie 2023 se anexează. Analiza impactului de reglementare a fost ajustat conform recomandărilor.

11. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/ 2017 cu privire la actele normative. Propunerile și obiecțiile Ministerului Justiției au fost luate în considerare și se regăsesc în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

Ministru al afacerilor interne

Adrian EFROS